

Évente több mint 12 000 kamionnyi importált tej és tejtermék érkezik hazánkba!* Ez sok esetben hatalmas környezetszennyezéssel jár.

**VÁLASZD A TEJSZÍV LOGÓVAL
ELLÁTOTT MAGYAR TEJTERMÉKEKET!**
**ÍGY ÓVD A KÖRNYEZETED
ÉS AZ EGÉSZSÉGED!**

www.tejsziv.hu

*„A KSH Tájékoztatói adatbázisban közzétett 2018. évi adatok alapján – a Tej Terméktanács saját számításai szerint – hazánkba évente több mint 12 ezer kamionnyi importált tej és tejtermék érkezik.”

SZERVEZETI HÍREK

Az államalapítás ünnepe, augusztus 20-a alkalmából Áder János, Magyarország köztársasági elnöke a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetés adományozta Istvánfalvi Miklós, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöke, a Pusztavámi Tejszövetkezet Zrt. elnök-igazgatója részére, a hazai tejpiaci egyensúly megteremtése és a hazai tejtermelők érdekképviselése érdekében végzett két évtizedes munkája elismeréseként.

IDŐKÖZI TISZTSÉGVISELŐ VÁLASZTÁS A TEJ SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCSNÁL

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége a 2019. szeptember 12-i ülésén Szautner Pétert (FrieslandCampina Zrt., vezérigazgató; Magyar Tejipari Egyesülés, ügyvezető igazgató) a szervezet Társelnökének megválasztotta. A Társelnök megbízatása 2020 májusáig, a ciklusváltó közgyűlés időpontjáig szól.

UNIÓS OLTALOM ALATT A RÖGÖS TÚRÓ

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács által összeállított és benyújtott bejegyzésre vonatkozó kérelem értékelése után, az Európai Bizottság döntése alapján hagyományos különleges termék védeltséget kapott a „Rögös Túró”.

Ezt a fajta eredetvédeltséget csak olyan termékek kaphatják meg, amelyek összetételükben vagy előállításukban hagyományosak. Ezek a termékek csak az elfogadott termékleírásokban meghatározott hagyományos alapanyagokból és/vagy hagyományos eljárás alkalmazásával állíthatók elő.

A „Rögös Túró” egy kellemesen savanyú, aromás illatú, üdén friss és zamatos ízű, laza rögökbe összeálló, kelvirágra emlékeztető halmazokból álló friss sajt. A morzsás, rögös, kelvirágszerű állomány az adagoláscsomagolás során mindvégig megőrzésére kerül.

Számos hagyományos étel csak a magyar gasztronómia hagyományos alapanyagának számító „Rögös Túróból” készíthető el. A „Rögös túró” a magyar konyha egyik kedvenc alapanyaga, hiszen amellett, hogy rendkívül változatos ételek készíthetők belőle, egészséges és laktató is. Sokféle ételben használja a magyar ember, az előételektől a desszertekig: túrós palacsinta, túróslepény, túrótorta, túrósrétes, túrógombóc, körözött, túrós csusza, túróspogácsa stb.

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács köszönetet fejezi ki az Agrárminiszternek és az Agrárminisztérium szakértőinek az elismerési folyamat során nyújtott készséges együttműködésért.

A Tej Terméktanácsnál jelenleg előkészítés alatt áll az Óvári Sajt uniós védelmére vonatkozó bejegyzési kérelem és termékleírás.

A 2019/2020. „KVÓTAÉVRE” PROGNOSTIZÁLT NYERSTEJ ALAPÁR NEGYEDÉVES KORREKCIÓJA

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége 2019. október 16-i szavazásán úgy döntött, hogy a 2019. április 1. napjától 2020. március 31. napjáig tartó időszakra az alapár éves átlagára – 2019. június 27-i szavazásán – meghatározott 98 Ft/kg-os prognózist nem módosítja.

Az Elnökség a „kvótaév” harmadik negyedében (2019. október-december) 103 Ft/kg átlag alapár alakulást jelez előre.

SAJTÓKÖZLEMÉNY – 2019. SZEPTEMBER 9. A TEJTERMELŐK KÖLTSÉGEINEK DRASZTIKUS NÖVEKEDÉSÉRŐL

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács korábbi kommunikációiban is többször kihangsúlyozta, hogy rendkívül fontos feladat a tejtermelőktől a kiskereskedőig, vagy a nyerstejtől a késztermékig jelen lévő, az elmúlt időszak általános költségnövekedésből eredő feszültségek rendezése.

Hazai viszonylatban a tejtermelők számára az erősödő infláció, az input költségek drasztikus növekedése továbbra is igen súlyos kihívást jelent. A tejtermelők tömegesen jelzik a munkaerőköltségek és bérköltségek folyamatos emelkedését. Nem csak a megnövekedett minimálbér okoz gondot a munkaadóknak, mivel a magasabb keresetű dolgozók bérét is ugyanúgy emelni kell, hogy meg tudják tartani őket. Kétszámjegyű %-os ipari energiaár és egyéb költségnövekedésről (pl. szennyvíz, elektromos áram, víz, fuvardíj, alkatrész, tisztítószer, vegyszerek, munkaruházat stb.) számolnak be tejtermelő tagjaink. A tejtermelők immár képtelenek hatékonyságukat, termelékenységüket, illetve az automatizálást a jelenleginél gyorsabb ütemben növelni. A helyzetet még tovább rontották a nyári hőstressz miatti problémák (tejmennyiség kiesés, beltartalom csökkenés és az állategészségügyi költségnövekedés). A most termelésbe (fejésbe) állítandó üszők is jóval magasabb költségen kerültek felnevelésre. Az ország egyes megyéiben a szélsőséges időjárás miatt a silókukorica termesztése, máshol a lucerna szenázs készítése vált lehetetlenné.

Egyre nehezebb a tejtermeléshez olyan lojális munkaesztőt találni, aki vállalja a hétvégén és ünnepnapokon is elvégzendő nehéz, pl. állatgondozási és fejési feladatokat. Ha béremelésekkel és egyéb juttatásokkal sem tudják megtartani a dolgozókat, akkor külföldi munkaerőt közvetítő cégekhez kell fordulni, míg mások a robotizált fejésben gondolkodnak. A fejőrobotra történő átállás azonban olyan alapvető technológiai változtatásokat is kíván, amelyeket csak egy zöldmezős beruházásnál vagy a telep nagyobb átépítésekor gazdaságos megtenni. A helyzet olyan súlyos, hogy előbb-utóbb több tejtermelő kénytelen lesz termelési tevékenységét feladni.

A nyerstejár, mintegy 30 hónapja a 91-101 Ft/kg-os sávban mozog. Az ár stabilitása ugyan üdvözlendő, azonban a nyerstej ár az infláció, az input költségek stb. változása miatt nem tudja fedezni az emelkedő önköltségeket.

Piaci elemzések azt mutatják, hogy a tejtermelés szűkített önköltsége évente akár 10 Ft-tal is növekedhet megtermelt tej kilogrammonként. Az üzemi eredményekből azt lehet kiolvasni, hogy 2018-ban és 2019-ben is folyamatosan romlott a tejtermelők helyzete.

A magyarországi tejtermelés a genetikai háttér, a termelési paraméterek vonatkozásában élen jár, tenyésztési és tenyésztésszervezési szempontból a tehénállomány jól kézben tartott. A nagyfokú specializáció következtében a hazai tejhozam meghaladja az EU-28 átlagát. Az intenzív tejtermelés koncentrált üzemekben, magas szakmai színvonal mellett folyik, kiváló alapokat teremtve a minőségi tejtermeléshez.

A tejtermelők nyerstejet szeretnék termelni. A tejtermelők hosszú távon ki akarják szolgálni a feldolgozókat, így közvetve a lakosságot is. A hazai tejtermelők életben tartásához - további fejlesztéséhez és a hatékonyság növeléséhez - a mára már fenntarthatatlan nyerstej árakat a növekvő költségekhez kell igazítani.

SAJTÓKÖZLEMÉNY – 2019. SZEPTEMBER 23. TV KAMPÁNYT INDÍT A TEJ TERMÉKTANÁCS - VÁLASSZ HAZAIT ÉS CSÖKKENTSD AZ ÖKOLÓGIAI LÁBNYOMOD!

A magyar tej és tejtermékek köztudottan kiváló minőségűek, a Tej Terméktanács számításai alapján* mégis évente mintegy 12.000 kamionnyit importál Magyarország. Ennyi kamionnal akár a Balatont is körbe lehetne keríteni, miközben az általuk termelt szén-dioxid fölöslegesen károsítja a környezetet.

A környezetvédelem napjainkban az egyik legfontosabb téma. Kevesen gondolják azonban, hogy csak azzal, hogy vásárláskor nem figyelünk arra, honnan származik egy-egy termék, máris mennyit ártunk a környezetünknek. A Tej Terméktanács számításai alapján például – amelyek a KSH tájékoztatási adatbázisában közzétett 2018-as adatokon alapulnak – évente több mint 12.000 kamionnyi importált tej- és tejtermék érkezik hazánkba. Kevesen tudják, hogy Németországból több mint 30 ezer tonna, míg Lengyelországból több mint 11 ezer tonna sajt érkezett tavaly Magyarországra. Vajból tavaly közel 6 ezer tonna, míg joghurtból több mint 55 ezer tonna külföldről érkezett áru terhelte az utakat.

Elsőre talán nem is tűnik túl nagy számnak, de gondolkunk csak bele egy picit jobban. Ha a teherautók átlagos hosszával számolunk, gyorsan kiderül, hogy egymás mellé állítva az országba érkező összes tejterméket szállító, átlagosan 20 méter hosszú kamiont, bekeríthetnénk vele a Balatont. Elképzelni is nehéz, és még nem beszéltünk a szükségtelen károsanyag-kibocsátásról és környezetterhelésről, amit ezek a kamionok okoznak, miközben olyan terméket szállítanak hazánkba külföldről, amelyet akár magyar tejfeldolgozóktól is megvásárolhatunk.

És honnan tudhatjuk, hogy biztosan itthon készült tejtermék kerül a kosárba? Ez mindennél egyszerűbb, hiszen elég, ha olyan terméket veszünk le a polcokról, amelyen megtalálható a Tejszív logó, ami garantálja, hogy Magyarországon készült. Ezzel a tudatos vásárlói döntéssel nemcsak a felesleges károsanyag-kibocsátást előzhetjük meg, de abban is biztosak lehetünk, hogy kiváló minőségű, magyar terméket viszünk haza. A Tejszív emblémával ellátott tejtermékek minden esetben teljesítik a Magyar Élelmiszerkönyvben foglalt szigorú kritériumokat, sőt akár még meg is haladják. A magyar gazdák és a friss tej feldolgozásával foglalkozó szakemberek szívvel-lélekkel munkálkodnak azon, hogy az általuk előállított tejtermékek a legmagasabb minőségi elvárásoknak is megfeleljenek, biztonsággal fogyaszthatók, ízletesek legyenek és a kíméletes technológiáknak köszönhetően megőrizték értékes összetevőiket. Mivel a magyar élelmiszerbiztonságot garantáló szabályozások a kontinens egyik legszigorúbb rendelkezéseit írják elő, hazánkban ezeket a termékeket is sokkal szigorúbban ellenőrzik, mint az EU más tagországaiban. Azzal pedig, hogy magyar tejet és tejterméket választunk, nemcsak kiváló minőségű terméket vihetünk haza, de az ökológiai lábnyomunk csökkentéséért is sokat tehetünk.

*A Tej Termék Tanács számítása a KSH 2018-as adatai alapján

STRATÉGIAI PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁS

2019. október 7-én került sor az Agrárminisztérium stratégiai partnerségi- és együttműködési megállapodásainak ünnepélyes átadására. A megállapodást Harecz Zoltán, a szervezet ügyvezető igazgatója vette át Farkas Sándor parlamenti államtitkártól, aki az átadón elmondta, a megállapodások alapján a szaktárca konzultációkat, egyeztetéseket szervez partnereivel a magyar mezőgazdaság további fejlődése érdekében.

A Tej Szakmaközi Szervezet és Termék Tanács 2012 óta stratégiai partnere az agrártárának. Mondhatni, szervezetünk élen járt a partnerség kiépítésében, hiszen Dr. Fazekas Sándor, akkori vidékfejlesztési miniszter a megállapodás aláírásakor elmondta, ez az első olyan stratégiai partnerségi megállapodás, amelyet a Vidékfejlesztési Minisztérium egy társadalmi szervezettel köt.

A mostani Megállapodás tartalmaz számos olyan általunk külön kért ágazat-specifikus pontot is, mint például azt, hogy a Felek rögzítik, hogy a tejágazatot érintő közösségi marketing tevékenységüket összehangolják és közös erőfeszítéseket tesznek a tejágazat szakmaközi szervezeti működésének további elmélyítéséért.

A képen Farkas Sándor parlamenti államtitkár és Zsigó Róbert, élelmiszerlánc-felügyeletért felelős államtitkár, valamint Harecz Zoltán, a Termék Tanács ügyvezető igazgatója látható az idei díjátadó ünnepségen.

Fotó: Agrárminisztérium

IX. TEJÁGAZATI KONFERENCIA

A Tej Szakmaközi Szervezet és Termék Tanács idén immár kilencedik alkalommal rendezi meg hagyományának számító éves nemzetközi tejágazati konferenciáját. Szakmaközi szervezetünk ez évben 2019. november 14-én tartja konferenciáját (Gárdonyi, Vital Hotel Nautis).

A rendezvény ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött.

Regisztrálni az alábbi linken lehet:

[REGISZTRÁCIÓ](#)

HATÓSÁGI BEJELENTÉSEK

A Tej Termék Tanács hatósági bejelentései közül 2019 III. negyedévében lezárásra került két fogyasztó megtevesztésére alkalmas forgalmazói magatartás miatt tett bejelentésünk. A növényi alapú termékek tejtermékek közötti elhelyezését, reklámozását, valamint a megnevezések tejtermékre utaló alkalmazását a NÉBIH vizsgálata mindkét esetben jogsértőnek minősítette, ezért a hatóság az érintett vállalkozásokat figyelmeztetésben részesítette és kötelezte a jogsértés megszüntetésére.

NÖVÉNYI ALAPÚ TERMÉKEK

Tekintettel az Európai Unió Bíróságának a növényi termékek megnevezésével kapcsolatban hozott ítéletére, a tehéntejjel és abból készült termékekkel szemben a növényi termékeket „tejként”, illetőleg egyéb „tejtermékként” népszerűsítő cikkek vonatkozásában folyamatosan figyelemmel követjük a különböző hírportálokat. 2019 III. negyedévében még mindig jelennek meg a bírósági ítélettel ellentétes cikkek, ezért az érintett médiaszolgáltatókat minden esetben felszólítjuk a fogyasztók tisztességtelen tájékoztatását kimerítő magatartásuk megszüntetésére.

KÖZÖSSÉGI MARKETING

TELEVÍZIÓS KAMPÁNY

Az Elnökség 28/2019. (04. 11.) sz. határozatával elfogadott 2019-2020. évi közösségi marketing kampány egyik meghatározó része a televíziós megjelenés. A fogyasztók hatékony eléréséhez az erős ATL kommunikáció szerepe kiemelt jelentőséggel bír, így elengedhetetlen, hogy meghatározó részét alkossa a stratégiának. A koncepció szerint a 2019-2020. időszakban összesen négy televíziós spot kerül elkészítésre az alábbi témakörök kidolgozásával (1. környezetvédelem, 2. a tej, mint szuperfood, 3. a tej útja, 4. társadalmi felelősségvállalás).

A Tej Terméktanács marketing ügynöksége 2019. őszén előkészítette és animálta az első, környezetvédelmi vonatkozású reklámspotot. A kisfilm alapjául az a tény szolgált, hogy a külföldről beszállított tej és tejtermékek általánosságban nagyobb ökológiai lábnyomot hagynak, mint a hazánkban előállított termékek. A reklámfilm nem adott meg pontos számot arra nézve, mekkora károsanyag-kibocsátással jár a termékek behozatala, inkább arra helyezte a hangsúlyt, hogy milyen nagy mennyiségű import tejtermék érkezik hazánkba. A reklám környezetbarát megoldásként a hazai tejtermékek vásárlását kínálja. Az edukáló kisfilm narrátora maga a kabalafigura, ő vezeti a fogyasztót végig a reklámon, ahol először az importcikkre környezetre gyakorolt káros hatása kerül bemutatásra, majd a megoldásként a hazai, itthon készült, Tejszív logóval ellátott tejtermékek kerülnek felkínálásra számukra. A spotban megjelenő kabalafigura hangját Csifó Dorina színművésznő szinkronizálta.

A Tej Terméktanács a környezetvédelmi vonatkozású reklámspot mediavásárlását az R-time csoporttal kötötte. Az ajánlat szerint 2019. szeptember 23 – október 27. közötti időszakra 762 GRP került megvásárlásra a 18-59 éves felnőtt célcsoportban, 30 másodperces spothosszal. A jelenleg is futó reklámkampány az előzetes visszajelzések szerint pozitív visszajelzéseket kapott, az üzenet valamennyi célcsoport számára világos és érthető.

A reklámfilm az alábbi linken tekinthető meg:

<https://www.youtube.com/watch?v=EJrIRkLwmoc>

ONLINE MÉDIAKAMPÁNY

A Tej Terméktanács az előző évek tapasztalata alapján, a lehető leghatékonyabb elérés céljából törekszik az integrált kampány folytatására, ezért a szeptember 23. – október 27. között futó televíziós megjelenés online kampánnyal került kiegészítésre, megerősítésre. Az

online kampány a televíziós megjelenéssel összhangban került kialakításra.

A legtöbb site esetén TCR (társadalmi célú reklám) kedvezményt kaptunk. A médiaterv banner megjelenéseket (statikus és dinamikus), videós megjelenéseket, fizetett PR cikkeket és szponzorációt is tartalmaz, fix, valamint AV és CT vásárlás típusal. Ezen túlmenően A reklámspot a youtube csatornán is fut a fenti időszakban, PPC kampány keretében.

Az online médiaterv becsült/tervezett megjelenésszáma: 3 520 100 db

TEJSZIV.HU WEBOLDAL

A kampány valamennyi eleméhez szorosan kapcsolódik az online kommunikáció, melynek érdekében a www.tejsziv.hu weboldal arculatát a kampányhoz igazítottuk. Az oldalon „Tejsztorik” címmel kialakításra került egy aloldal, ahol a televíziós reklámspotnak megfelelően edukálunk és környezetvédelmi szempontok szerint járjuk körbe a kérdést, hogyan csökkenthető az ökológiai lábnyom a Tejszív logóval ellátott termékek vásárlásával. A könnyen érthető edukációs tartalmat vizuálisan is érdekessé tettük, az arculat a reklámspot világának megfelelően készült, a rajzolt, grafikus világ ezen a felületen is visszaköszön.

Az aloldalon elhelyezése került egy interaktív kvíz, ahol az ide irányított fogyasztók egyszerű kérdésekre válaszolva tudhatják meg, hogy mennyire tudatos fogyasztók, valamint tippet kaphatnak arra is, hogy hogyan javíthatják az elért eredményt.

A „Tejsztorik” aloldal az alábbi linkről érhető el: <https://tejsziv.hu/tejsztorik>

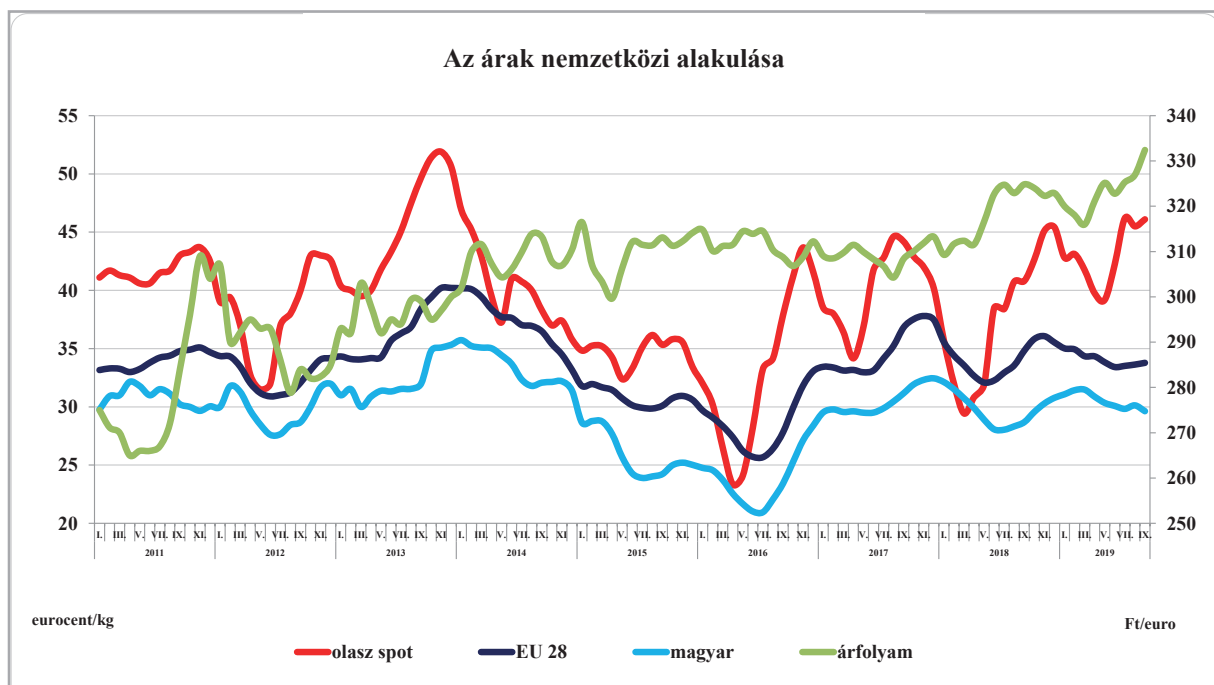
FACEBOOK/INSTAGRAM

A kampány kommunikációja a közösségi oldalakon is aktívan zajlik. A <https://www.facebook.com/tejsziv/> oldalt jelenleg több mint 30 ezer ember követi.

VII. MAGYAR SAJTMUSTRA

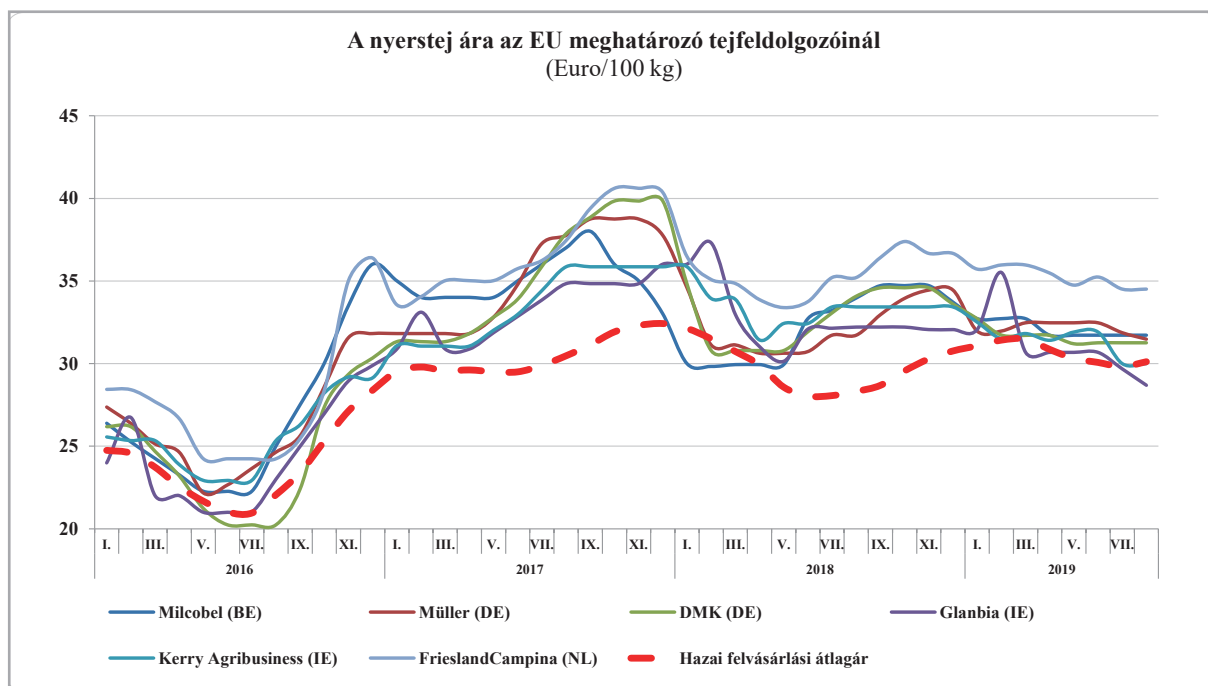
2019. október 11-13. között hetedik alkalommal került megrendezésre a Magyar Sajtmustra Budafokon, a Törley Pezsgőmanufaktúrában. A rendezvényen lehetőség nyílt a Sajt készítő Egyesületének, valamint az Egyesület tagjainak bemutatkozására. A Rendezvényen sajt-bírálat, valamint sajtvasárral egybekötött közönségnap került megrendezésre. A rendezvény egyik támogatója a Tej Terméktanács volt.

2019 harmadik negyedében a nyerstej uniós átlagára jellemzően stagnált, a három hónap alatt az 1%-ot sem érte el az árváltozás. A szeptemberi 33,78 eurocent/kg átlagár ugyanakkor 3%-kal elmarad az egy évvel korábbi ártól, míg az elmúlt év csúcsának számító 2018. novemberi áránál 6%-kal alacsonyabb. A hazai – euróban mért – árak alakulása az uniós trendtől eltérően kismértékű ingadozást mutat, a szeptemberi ár 2%-kal alacsonyabb az előző hónap átlagáránál. Elmaradása az uniós árszinttől továbbra is az ez évben jellemző 10-12%-on mozog. Az olaszországi spot piaci árak az elmúlt év vége óta tartó csökkenő trendet megtörve júniusban jelentős emelkedésbe (+7%) kezdtek, amelyet júliusban egy még nagyobb, közel 10%-os növekedés követett. A 46,20 eurocent/kg ár az elmúlt évek legmagasabb spot ára, amelyet augusztusban kismértékű csökkenés követett. A szeptember újabb javulást hozott, a 46,10 eurocent/kg ár 13%-kal haladja meg az egy évvel korábbi árat és csaknem 60%-kal magasabb az elmúlt év legalacsonyabb, 2018. márciusi áránál.

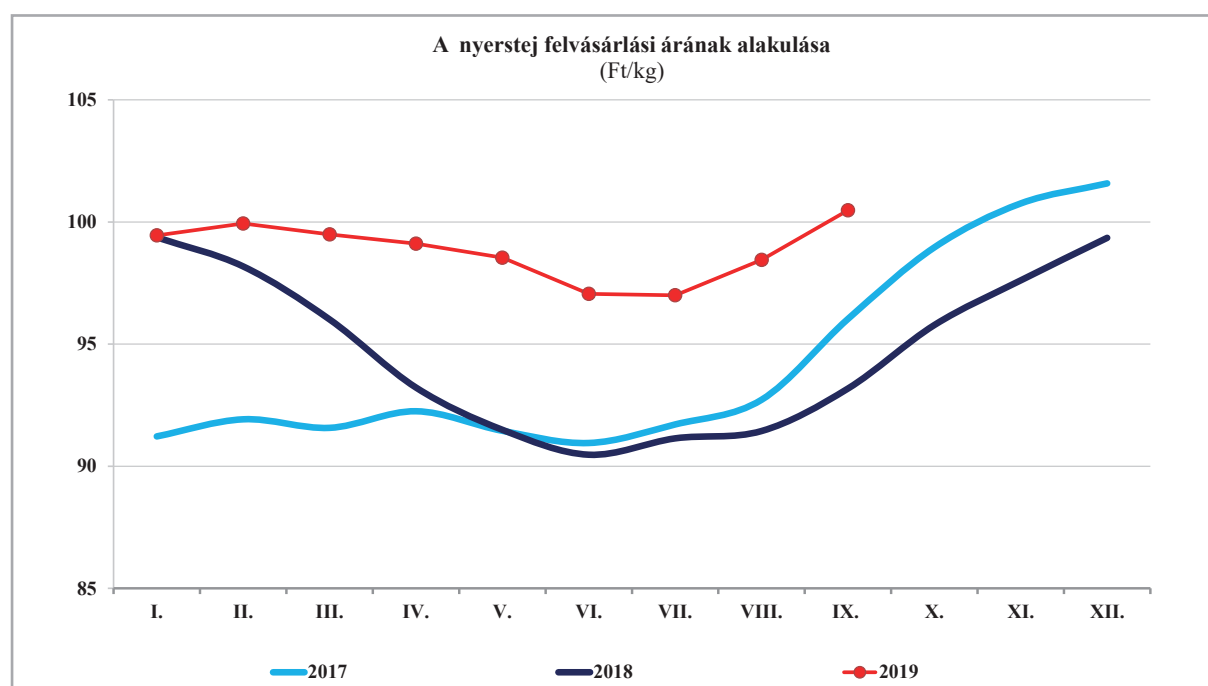
*Forrás: MNB, LTO, Milk Market Observatory, Camera di Commercio Verona
Az adatok nem azonos beltartalomra vonatkoznak, de a tendenciák összehasonlíthatók.*

Az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinak felvásárlási árait vizsgálva megállapítható, hogy a nyári hónapokban jellemzően kis mértékben, 1-3%-kal csökkentek az árak, kivéve az ír Kerry Agribusinesst, ahol 6%-os volt az ármérséklődés. Augusztusban már csak a német Müller és az ír Glanbia árai csökkentek (1 és 3%-kal), a többi feldolgozó nem változtatott az áron. Az egy évvel korábbi felvásárlási árakkal összehasonlítva a 2019. augusztusi árakat, a feldolgozók többségénél 10%-os áresés tapasztalható, míg a német Müller és a holland FrieslandCampina esetében az árcsökkenés csupán 1-2%. Teljesen eltérő képet mutat a hazai felvásárlási átlagár alakulása, amely egy év alatt 6%-ot javult és ezzel 3-5%-kal meghaladja az ír feldolgozói árakat. Elmaradása a hónapban a legmagasabb árat fizető FrieslandCampina árától ugyanakkor még mindig meghaladja a 10%-ot.

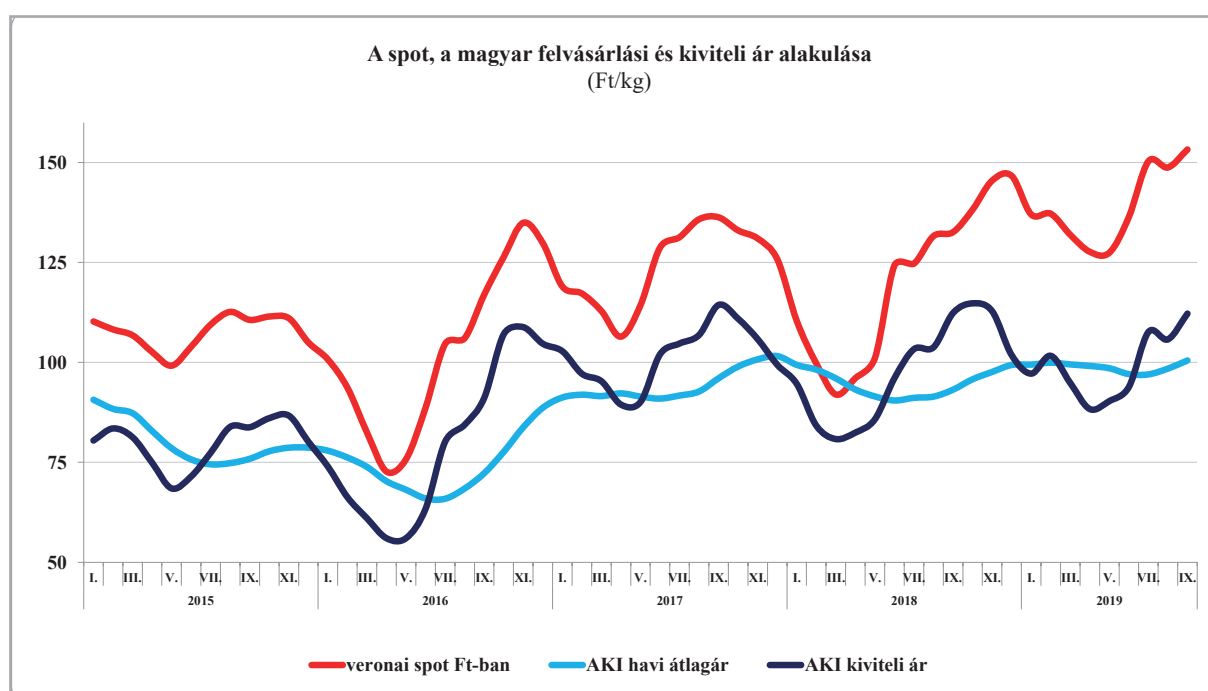
Forrás: LTO, www.milkprices.nl
Az árak 4,2% zsír- és 3,4% fehérjetartalomra vonatkoznak, ÁFA nélkül

A nyerstej hazai felvásárlási árának 2019 márciusától tartó csökkenése július hónapban megállt, az augusztusi ár 1,5%, a szeptemberi további 2%-kal növekedett előző hónaphoz képest. A korábbi hónapok tartós, de mérsékelt árcsökkenése ellenére a viszonylagos stabil áralakulásnak köszönhetően a 2019. szeptemberi 100,48 Ft/kg ár közel 8%-kal magasabb az egy évvel korábbi árnál és csupán 1%-kal marad el az elmúlt évek legmagasabb, 2017. decemberi 101,58 Ft/kg-os áráról.

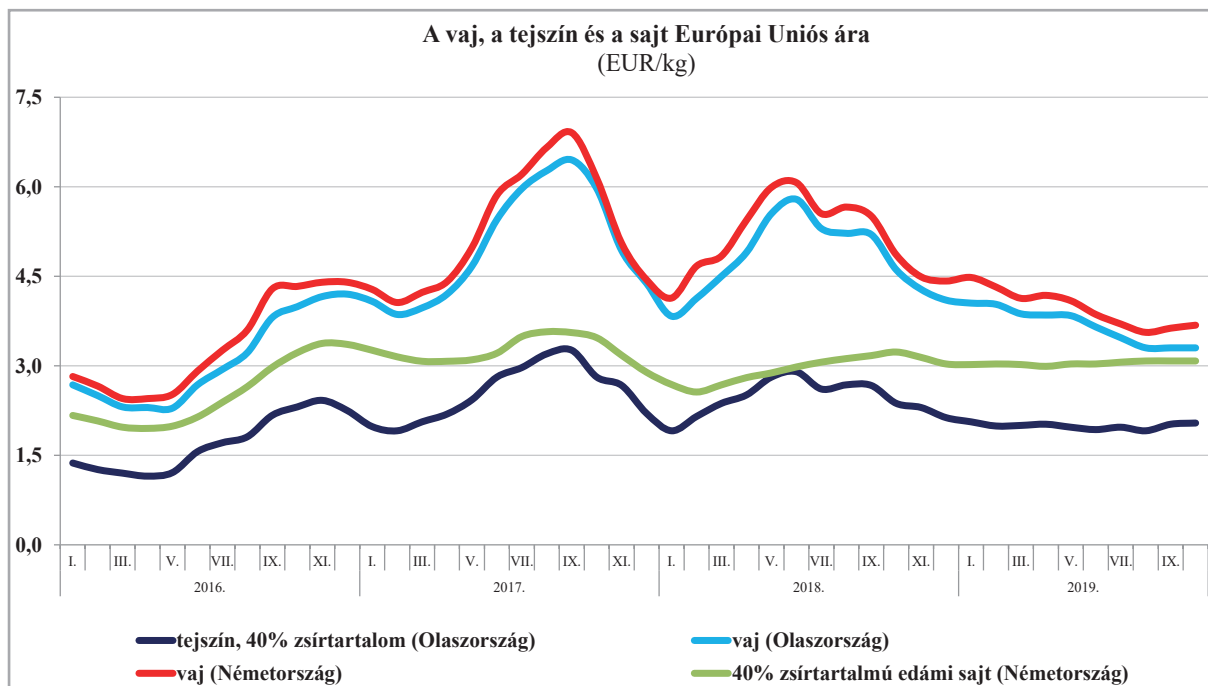
Forrás: AKI

2019 harmadik negyedében az év első felében jellemző csökkenés után az olaszországi spot árak növekedésnek indultak: június és július 7-10% javulást hozott. Augusztusban átmeneti visszaesés következett, majd az újabb, de már mérsékeltebben (+3%) növekedéssel a szeptemberi olasz eredetű nyerstej spot ár 46,10 eurocent/kg (=153 Ft/kg, szeptemberi EUR/HUF átlag árfolyammal számolva (332,42 Ft)) szintre emelkedett, amely az elmúlt évek vonatkozásában legmagasabb 2018. decemberi árat is csaknem 1,5%-kal meghaladja. A piaci trendekre érzékenyebben reagáló hazai kiviteli árak trendje követi az olasz spot árak trendjét, a júliusi 15%-os emelkedést itt is visszaesés, majd szeptemberben 6%-os emelkedés követte. A szeptemberi 112,20 Ft/kg ár gyakorlatilag megegyezik az egy évvel korábbi árral, és már csak alig több mint 2%-kal marad el az elmúlt évek rekordjának számító 2018. októberi (114,77 Ft/kg) ártól. A hazai kiviteli árak az olasz spot piaci ártól (forintban mérve) való elmaradása továbbra is az ez évre jellemző 30%-on mozog. Mindeközben a kiviteli ár és a felvásárlási ár közötti különbség újra megváltozott, míg március és június között a felvásárlási ár rendre meghaladta a kiviteli árat, júliustól újra az exportár a magasabb, mégpedig jelentősen, 7-12%-kal.

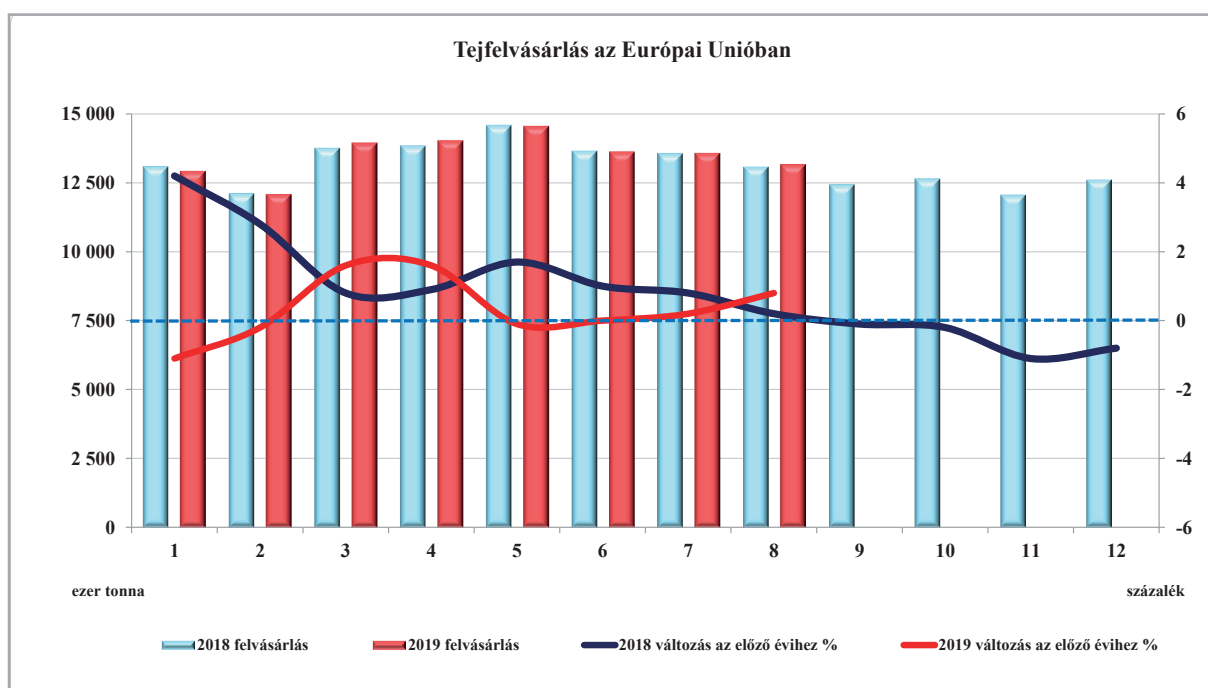
Forrás: AKI, Camera di Commercio Verona

A spot piaci árak mellett az egyes tejtermékek uniós átlagárainak alakulása is hatással van a hazai piaci folyamatokra, árakra. A tejszír alapú termékek (tejszín, vaj) árainak csökkenése 2019 szeptemberében megállt, a tejszín ára határozottan, 6%-ot javult, míg a vaj ára mind az olasz, mind a német piacon mérsékelt emelkedésbe kezdett. Az október eleji árak további enyhe javulást mutatnak mindkét termék esetében. Ezzel együtt is jelentős, 15%-os az elmaradás az egy évvel korábbi árszinthez képest a tejszínnél, míg a vaj esetében ennél is nagyobb, 25% körüli az árcsökkenés az olasz és a német piacon is. Mindeközben a németországi sajt árak a 2018. év végi csökkenést követően 2019. év során jellemzően stagnálnak. A viszonylagos stabil áralakulás ellenére a 2019. szeptemberi ár 5%-kal alacsonyabb az egy évvel korábbi árnál.

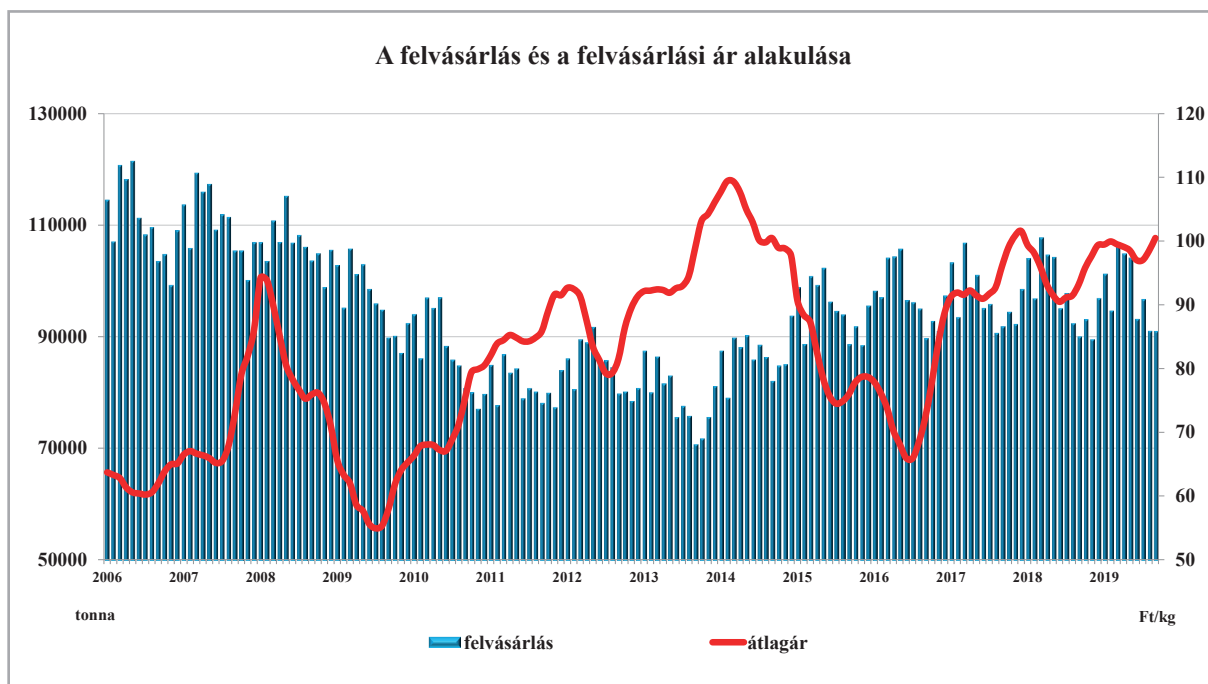
Forrás: CLAL

Az Európai Unió tejfelvásárlása a 2019 áprilisában mért eddigi legmagasabb (+1,6%) termelésnövekedést követően májusban kismértékben csökkent, majd júniustól lassú ütemben, de ismét emelkedni kezdett. 2019 első nyolc hónapjának felvásárlása ezzel – az első két hónap csökkenését kompenzálva – összességében már 0,3%-kal meghaladja az előző év azonos időszakában felvásárolt mennyiséget. Mindez továbbra is megerősíti az év egészére vonatkozó, a kedvező időjárási és takarmányozási körülmények fennmaradását feltételező mérsékelt termelésnövekedést előrevetítő prognózist.

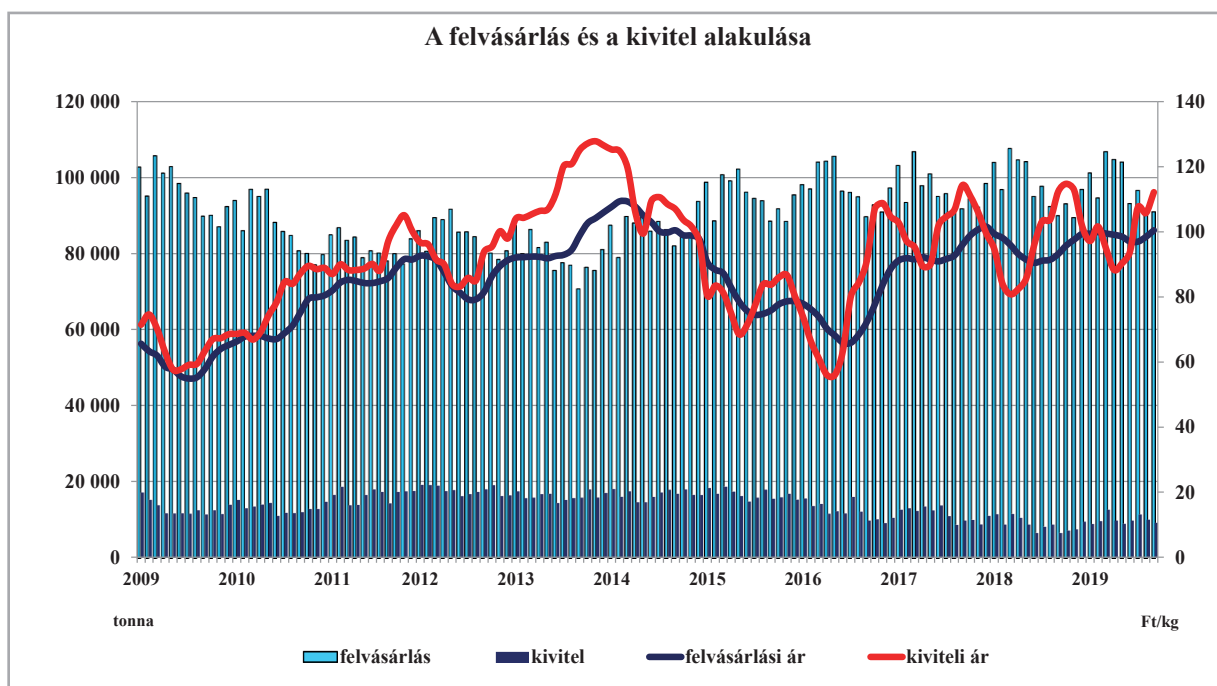
Forrás: CLAL

Az AKI adatai alapján Magyarország felvásárlása 2018 szeptemberétől folyamatosan az előző évi szint alatt alakul, átlagosan 1-2%-kal maradnak el a havi felvásárlási mennyiségek az előző évhez viszonyítottnak. 2019 tavaszán a csökkenés megállni látszott, a nyári hónapokban azonban újra 1-1,5%-os volt az elmaradás. A szeptember ismét mérsékelt emelkedést hozott, ennek ellenére 2019 első háromnegyed évének felvásárlása összességében 1%-kal alacsonyabb 2018 azonos időszakának felvásárlásánál.

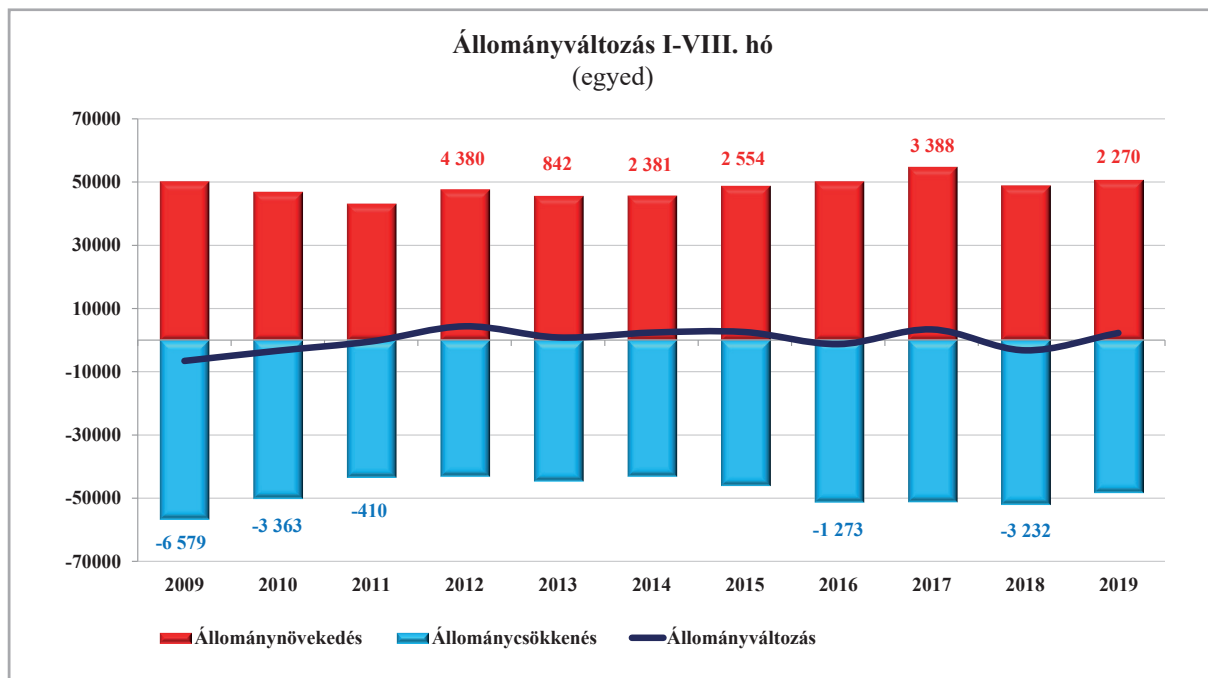
Forrás: AKI

A magyar tejpiac sajátosságaként számon tartott magas (15-20%) nyerstej kiviteli arány – az AKI adatai szerint – 2018. év végére fokozatosan csökkent és a teljes év egészét nézve 9%-on állt meg. A 2019. év az export növekedésével indult, amelyet a második félévben már újra csökkenés követett. A harmadik negyed-év jelentősebb emelkedést hozott, miáltal 2019 első kilenc hónapjának tekintetében a kiviteli arány a 10%-ot közelíti. A 2019 első háromnegyed évében exportra került mennyiség összességében már több mint 10%-kal magasabb az előző évi mennyiségnél, míg a felvásárlás vonatkozásában 1%-os az elmaradás 2019/2018 viszonylatában.

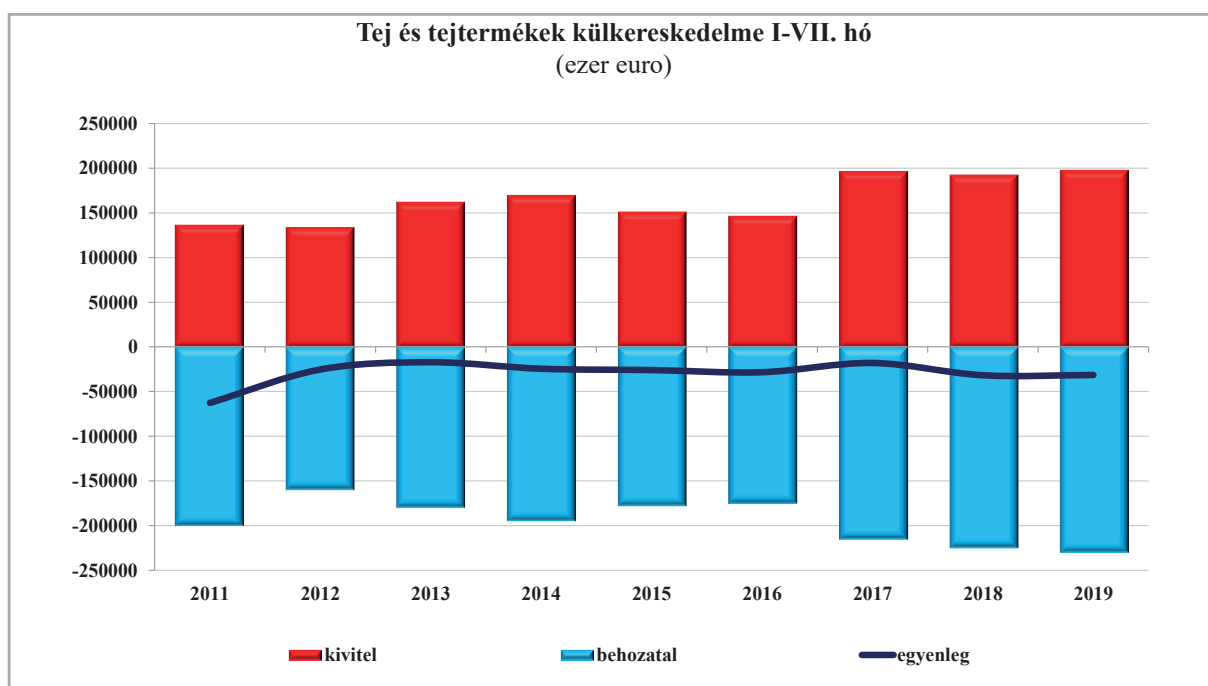
Forrás: AKI

Miután a tehénállomány 2018. évről 2019. évre jelentősen, 2,5%-ot csökkent, 2019 első nyolc hónapjában az állomány újra bővülni kezdett, habár a 2018. évi indulóállomány nagyságát továbbra sem éri el. A csaknem 1,5%-os emelkedés a tehénkivonások csökkenésének (-7%) köszönhető, valamint, hogy az üszväsárlások száma csaknem megduplázódott az előző év azonos időszakához viszonyítottn. Mindemellett az üszőbeállítások száma is jelentősen, közel 3%-kal növekedett.

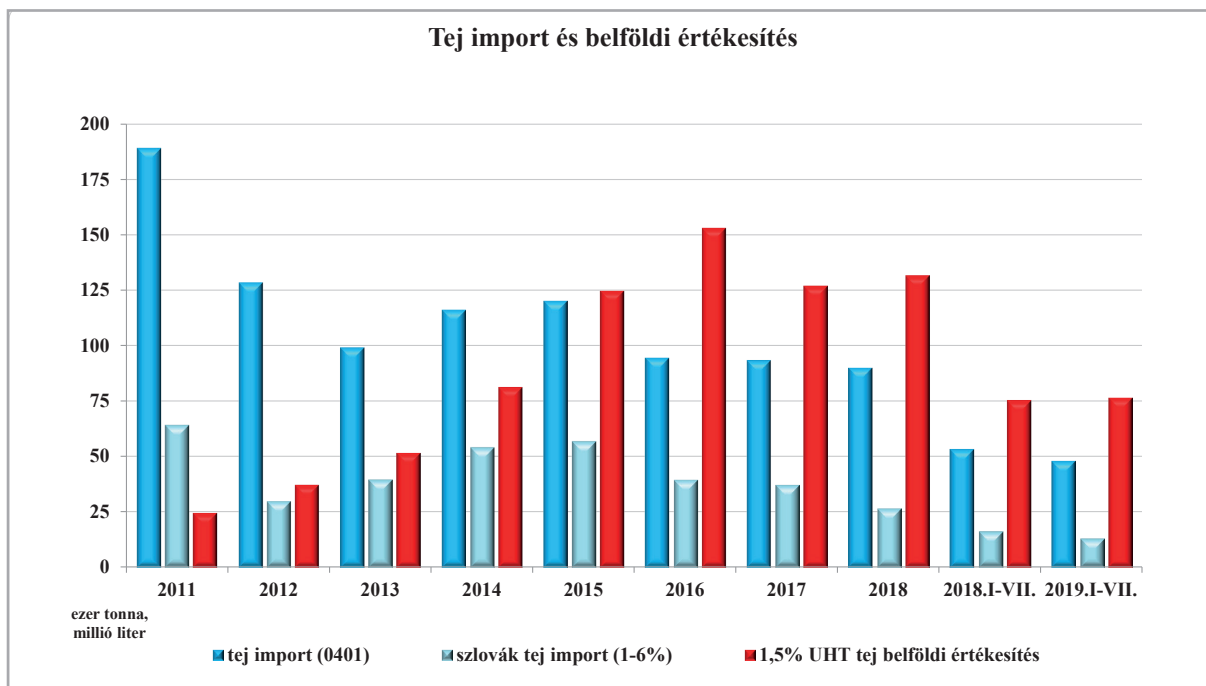
Forrás: ÁT Kft.

A tej és tejtermékek külkereskedelmében 2019 első hét hónapjában mind az import, mind az export vonatkozásában 2%-ot meghaladó növekedés következett be értékben kifejezve 2018 hasonló időszakához mérten. Az év első hét hónapjának adatait vizsgálva a 2019. év az import és az export vonatkozásában is az elmúlt évek legmagasabb értékeit produkálta. A kivitel és a behozatal egymáshoz viszonyított aránya ugyanakkor nem javul, továbbra is több mint 15%-kal magasabb értékben importáltunk tejterméket, mint amennyi exportra került.

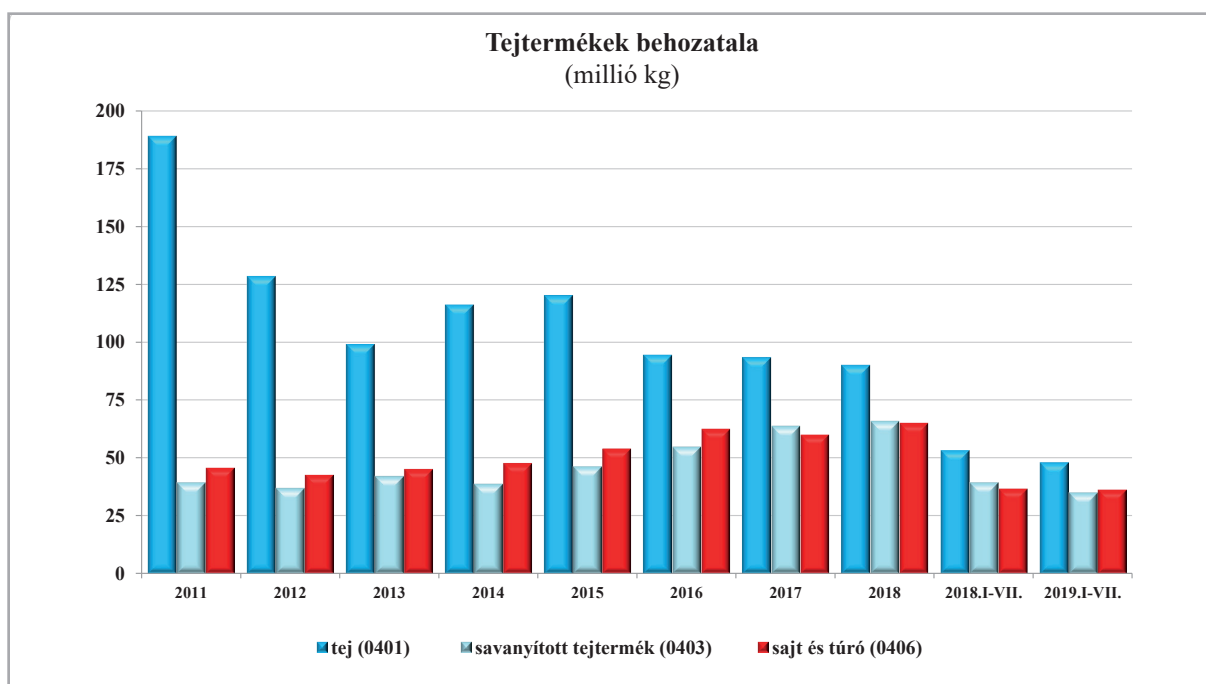
Forrás: KSH

A hazai folyadéktej fogyasztás szempontjából nagy arányt képviselő 1,5% zsírtartalmú UHT tej belföldi értékesítését 2018. évben jellemző növekedés 2019. év eddigi adatai alapján tovább folytatódik: 2019. január – július között 2%-kal emelkedett az értékesítés. A fogyasztói folyadéktej importjában az év elején viszonylagos növekedés mutatkozott, amely 2019 nyarán megfordult: az első hét hónapban összességében 10%-kal kevesebb tejet importáltunk előző évhez képest. Még nagyobb mértékben csökkent a hazai fogyasztói tej piacon leginkább jellemző szlovák tej importja is, az előző év azonos időszakához mérten 20%-kal kevesebb tej érkezett hazánkba 2019 első hét hónapja alatt.

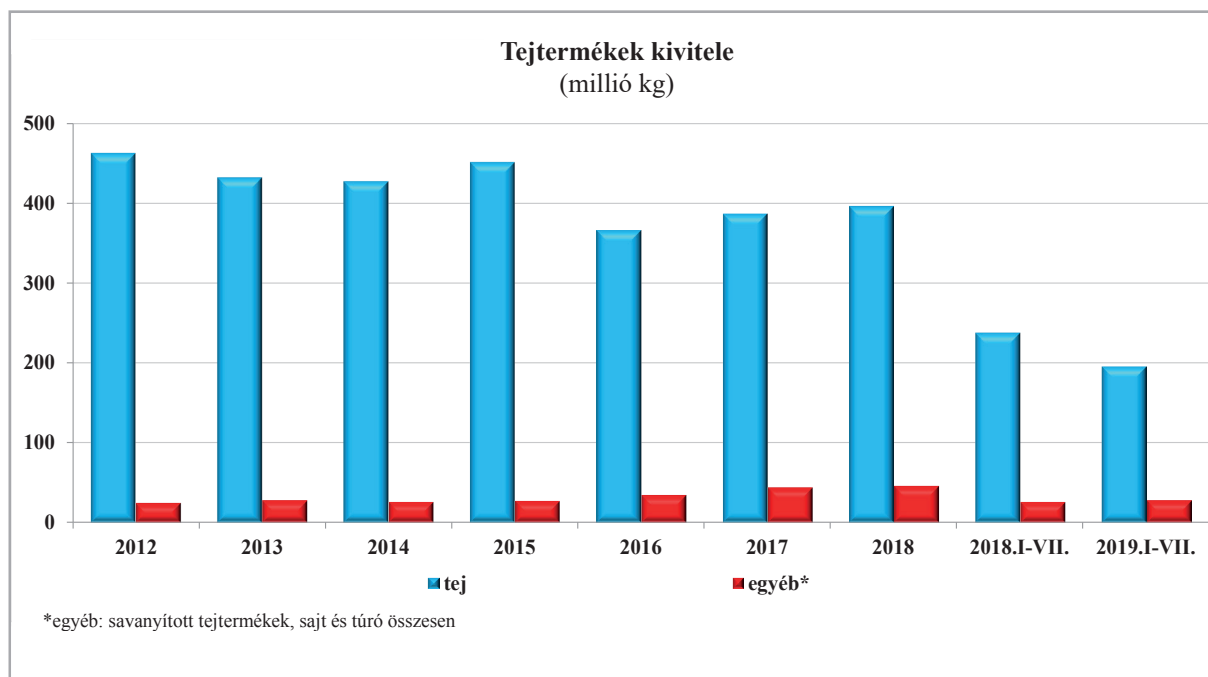
Forrás: KSH, AKI

A főbb tejtermékek behozatalában - mennyiségben - továbbra is a fogyasztói tej áll az első helyen, azt követi a sajt és túró, illetve a savanyított termékek importja. Jelentős változás mutatkozik ugyanakkor az importált mennyiségekben: mind a tej, mind a savanyított tejtermékek behozatala 10%-kal csökkent 2018. évhez képest. A vizsgált termékek közül csak a sajt és túró importja stabil, amelyből az előző évvel szinte meg egyező mennyiség érkezett hazánkba az első hét hónap alatt. Ennek következtében a sorrendben is változás történt, az addig második helyen lévő savanyított tejtermék 2019. év vonatkozásában visszacsúszott a sajt és túró kategória mögé.

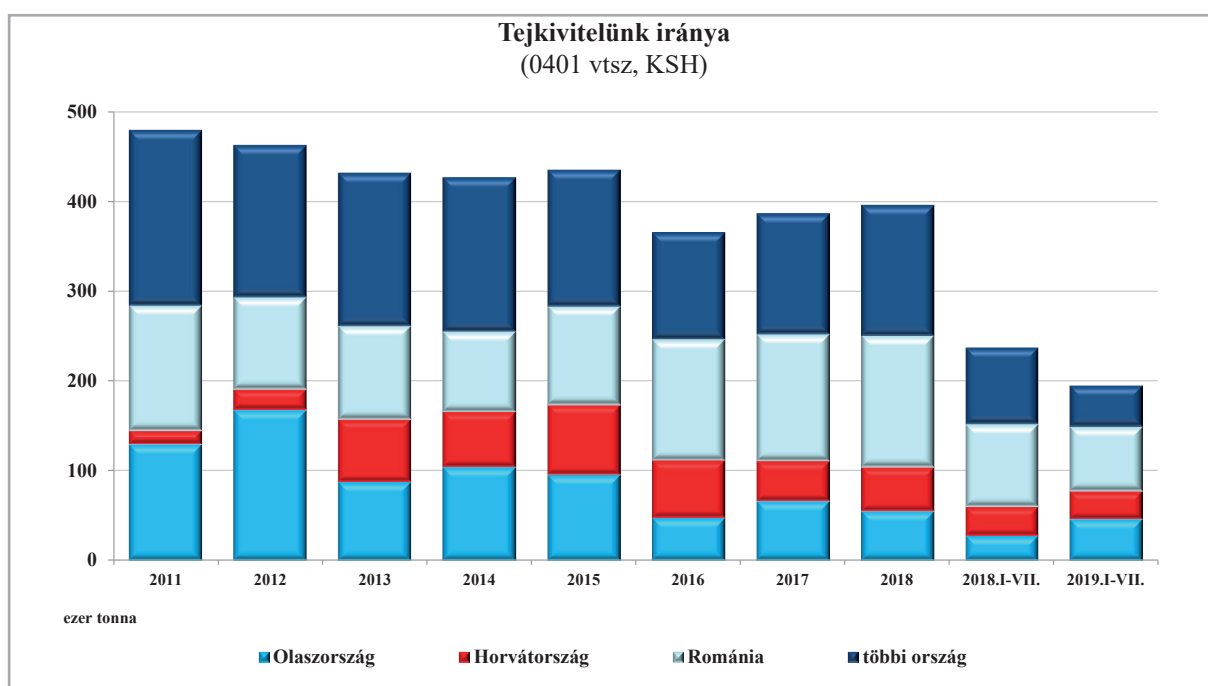
Forrás: KSH

Az export struktúránkban 2017. évben bekövetkezett, a magasabb feldolgozottságú termékek kivitele irányába elmozduló pozitív változás 2018. évben is folytatódott és a trend 2019 első hét hónapjában sem változott. Számottevő mértékben, csaknem 20%-kal csökkent az exportunk jelentős részét kitevő fogyasztói folyadéktej kivitele, míg a sajt és túró exportja közel 10, a savanyított tejtermék exportja pedig 2%-kal növekedett.

Forrás: KSH

A főbb célországok felé irányuló tejkivitelben bizonyos átrendeződés történt 2019. évben: Románia felé több mint 20%-kal esett vissza az export, míg Olaszország felé jelentősen, 65%-kal növekedett a kivitel. A horvát export ugyancsak mérséklődött, 2018 azonos időszakához mérten 4%-kal kevesebb tej került kiszállításra. A romániai kivitel részaránya az összes exportból ugyanakkor még mindig a legnagyobb, csaknem 40%-os, de az olasz export aránya már a 25%-ot közelíti, a horvát export 16%-os aránya mellett.

Forrás: KSH

MMO JELENTÉS

Az Európai Bizottság által a piaci ingadozásokkal való küzdelem, a piaci jelzésekre való minél gyorsabb reagálás érdekében 2014. évben létrehozott Milk Market Observatory (MMO) negyedéves gyakorisággal tartja meg azon üléseit, ahol szakértők által részletesen bemutatásra kerülnek az aktuális EU-szintű piaci folyamatok és az azokból levonható következtetések, várható ágazati piaci alakulások.

Az MMO 31., 2019. szeptember 19-i ülésén elhangzottak szerint az EU tejfelvásárlása a 2019. január-július közötti időszakban 0,2%-kal emelkedett. Július hónap felvásárlás növekedése ugyancsak 0,2% volt, a legnagyobb növekedést Írország (+10%) és az Egyesült Királyság produkálta, míg Németország, Hollandia és Franciaország esetében csökkent a felvásárlás. Az első hét hónap mérsékelt felvásárlás növekedése a főbb tejtermékek termelésében is megjelent: a vajnál 2,8, a tejszínnél 1,4, a sovány tejpornál pedig 0,3%-kal emelkedett az előállított mennyiség. A vaj esetében júliusban növekedett legnagyobb mértékben a termelés, összességében 6%-kal, amelyhez hozzájárult az ír vaj előállítás 18%-os emelkedése. Mindközben az év első hét hónapjában teljes tejporból 3,7, fogyasztói tejből 2,1, savanyított tejből 0,7, sajtból pedig 0,6%-kal kevesebb terméket állított elő az EU.

Az EU 2019. júliusi nyerstej átlagára 33,7 eurocent/kg, amely 5%-kal haladja meg az előző öt éves átlagot. A tejárra és a működési költségekre számított index a 2017. és 2018. évi szintnél magasabb jövedelmet mutat 2019 második negyedévében.

Az uniós vaj- és sovány tejpork árak esetében folytatódik az egy éve tartó trend: a vaj ára 17%-kal csökkent, a sovány tejpork ára pedig 25%-kal emelkedett 2019 folyamán. Javultak az árak a teljes tejpor (+8%), a cheddar (+2%) és az ementáli (+0,3%) esetében, míg a savópor (-17%), az edámi (-1,9%) és a gouda (-1%) ára csökkent az év során.

Az uniós készleteket vizsgálva (termelés + import – fogyasztás – export) a sovány tejpornál folyamatos a csökkenés a stabil termelésnek és az erős exportnak köszönhetően. A vaj készletnél az ipari szektor zsír felhasználásában tapasztalt változások miatt már több a bizonytalanság, de szakértők a készlet 20-70.000 tonnás növekedésével számolnak az előző évhez viszonyítottan. A sajt készlet az elmúlt öt év legmagasabb szintjét érte el, ez a szint azonban az ipar számára nem jelent kockázatot.

A globális tejkínálat immár több mint 9 hónapja stagnál. Az első félévben a termelés 0,5%-kal esett vissza, miután Óceánia és Dél-Amerika tejtermelése jelentős mértékben csökkent, az EU és az USA termelése viszont csak kis mértékben növekedett. A prognózisok az év hátralévő részére mérsékelt emelkedést vetítenek előre.

A globális export az év első felében növekedett. A kereslet (a savó kivételével) erős, ugyanakkor 2019 második felében lassulás várható éppen az első félév intenzív vásárlásainak köszönhetően. Az EU sajt exportja az erős globális verseny miatt kis mértékben ugyan, de növekszik. A sovány tejpork uniós exportja ugyanakkor rekordnövekedést mutat, habár az árak emelkedésével a kereskedelem lassulásával kell számolni. Az uniós vaj versenyképes a világpiacon, 2019 első felében 7,4%-os exportnövekedést produkált, csak júliusban pedig több mint 90%-os volt az emelkedés. Kína kereslete továbbra is erős, mindenekelőtt a tejpork és a gyermektápszerek tekintetében.

Sajtból Kína a hatodik legnagyobb importőr ország, megközelítve Dél-Koreát. A kínai vajimport csökkent, hátrányosan érintve az új-zélandi exportot. Mindeközben az USA importja az év során erősödni kezdett, legjelentősebben a vaj esetében (+46%). A savópor globális piacát nagymértékben befolyásolja az afrikai sertéspestis Kínában. Az export összességében 13%-kal csökkent és habár az EU tekintetében a csökkenés 4%, a Kínába irányuló uniós savópor export növekedésével számolnak az év folyamán. A vaj piacon a magas készletek által relatívan alacsony szinten tartott árak hatására a kereskedelem fellendülésére lehet számítani. Ez évben India a fő vajexportőrök közé emelkedett, elsősorban a Törökország felé exportált jelentős mennyiségek okán.

A tejtermékek uniós fogyasztása jellemzően stagnál vagy csökken a legtöbb kategória (kivéve: vaj, tejszín és sajt) esetében, a kereskedelmi árak mindazonáltal magasak. Az organikus tejtermékek értékesítésének erős növekedése továbbra is fennmarad.

Az Európai Bizottság Rövidtávú Előrejelzése szerint az Európa nagy részére jellemző átlagosnál magasabb hőmérséklet és az átlagnál kevesebb csapadék hatására a legelőterület korlátozott mértékben tudott csak növekedni. A tejelő tehénállomány csökkenése kisebb mértékben ugyan, de 2019. évben is folytatódik. Szakértők mindezek alapján 2019 harmadik negyedévére a tejtermelés 0,8, 2019 negyedik negyedévére pedig 1%-os növekedését vetítik előre, amely 2019 teljes évére mindösszesen 0,5%-os termelésbővülést jelent. A felvásárlás jelentős növekedésével számolnak Írország, az Egyesült Királyság, Lengyelország és Belgium esetében, míg Hollandiában, Franciaországban és Olaszországban csökkenés, Németországban pedig a termelés stagnálása várható.

A tejágazat piaci alapvetései továbbra is pozitívak, a világpiaci helyzet kiegyensúlyozottnak tekinthető a kínálati oldal csökkenése és a kereslet erősödése következtében, habár a Brexit, egyéb geo-politikai bizonytalanságok, valamint a rosszabbodó kereskedelmi konfliktusok gyengíthetik ezt a pozitív képet.

(Forrás: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/mmo-report-2019-09-19_en.pdf)

EU TEJPIACI HELYZET

Az Európai Tejpiaci Megfigyelőközpont (MMO) legfrissebb felvásárlási adatai alapján az EU tejfelvásárlása 2019 júliusában kismértékben, 0,1%-kal emelkedett 2018 júliusához képest. Ezzel az első hét hónap összes felvásárlása 0,2%-kal haladja meg az előző év azonos időszakában felvásárolt mennyiséget. A tagállamok közül a legnagyobb növekedést Írország (+10,4%, +92.000 tonna), az Egyesült Királyság (+2,7%, +34.000 tonna) és Lengyelország (+1%, +11.000 tonna) produkálta, míg a legnagyobb visszaesést Németországban (-1,2%, -34.000 tonna) és Hollandiában (-1,5%, -18.000 tonna) mérték.

A tejfelvásárlás növekedése az egyes tejtermékek gyártásában is növekedést okozott: vajból 3, sovány tejporból 0,3, sajtból pedig 0,2%-kal nagyobb mennyiség került előállításra előző évhez viszonyítottnak. Csökkent ugyanakkor a teljes tejpor (-3,7%), a fogyasztói tej (-1,7%) és a savanyított tejtermékek (-0,8%) előállítása a vizsgált időszakban.

Az EU súlyozott nyerstej átlagára mérsékelt javulással 33,6 eurocent/kg árat ért el 2019 augusztusában, amely ár gyakorlatilag megegyezik az egy évvel korábbi árral és 4%-kal magasabb az elmúlt öt év átlagáránál. Az EU Bizottság által szeptemberre becsült 33,8 eurocent/kg ár további, 0,4%-os növekedést mutat.

Az olaszországi spot ár továbbra is erős, a szeptember végi 45,80 eurocent/kg ár csaknem 10%-kal magasabb az egy évvel korábbi és 4,7%-kal a két évvel korábbi árnál.

Az uniós tejtermékek közül a vaj ára egy hónap alatt 1,2%-kal emelkedett és elérte a 370 EUR/100kg árszintet. Ugyancsak emelkedett a sovány tejpor (+1,5%), az emmentáli (+1,9%), a gouda (+1,1%) és az edámi sajt (+0,5%) ára, miközben a cheddar sajtnál 0,4, a savópornál 0,2%-os volt az árcsökkenés. Az eddigi teljes évet nézve, a vaj uniós ára 16%-ot zuhant, míg a sovány tejpore csaknem 25%-kal emelkedett.

A 2019. júliusi világszármazási árakat vizsgálva a vaj uniós és óceániai árai szinte megegyeznek, míg a sovány tejpornál az EU ár 1%-kal magasabb az USA árnál. A sajtnál az EU, míg a teljes tejpornál Óceánia árai a legversenyképesebbek.

KÜLKERESKEDELEM

Az EU tejtermék exportja 2019 első hét hónapja alatt a sovány tejpor (+28%) és a vaj (+19%) esetében jelentősen, a sajtnál (+2%) kismértékben emelkedett, miközben a teljes tejpor (-19%) és a savópor (-2%) exportja visszaesett. A teljes uniós export tejegyenértékben számolva mindösszesen 6%-kal haladja meg az előző évi mennyiséget, míg értékben a növekedés számottevőbb, 12%-os.

Az uniós sajtexport fő célpiaca továbbra is az USA, ahova előző évhez képest 7%-ot emelkedett az exportált mennyiség. Jelentősen bővült a sajt exportja Kína (+20%) és Kanada (+10%) irányába is, valamint a japán (+5%) és a svájci (+1%) kivitel is növekedett. Csökkent ugyanakkor a dél-koreai és libanoni export, 10-10%-kal. Az uniós sajt fő exportőrei Hollandia, Németország, Franciaország és Olaszország.

Ahogy a sajtnál, úgy a vajnál is az USA az EU fő exportpiaca, a második helyen Japán áll. 2019 júliusában az USA export 45%-kal, a japán 57%-kal növekedett, de szinte valamennyi, az első 10-ben szereplő ország felé kétszámjegyű volt az exportbővülés. Egyedül Szaúd-Arábia (-5%) és Szingapúr (-16%) felé csökkent a kivitel. Az EU fő vaj exportőrei Írország, Franciaország, Dánia és Hollandia.

A sovány tejpor export ugyancsak növekedett valamennyi, az első 10-ben szereplő importőr ország irányába, kivéve Algériát, ahova 30%-kal esett vissza a kivitel. Továbbra is Kína áll az első helyen, amely 66%-kal növelte az uniós sovány tejpor importját. A fő exportőrök Belgium, Németország és Franciaország.

Habár a teljes tejpor júliusi exportja előző hónaphoz képest emelkedett, az év egészét nézve csaknem 20%-os a csökkenés, miután mind a két fő célpiac, Omán (-16%) és Kína (-24%) importja is jelentős mértékben esett vissza. A két fő exportőr Hollandia és Dánia a teljes tejpor export 52%-át lefedve.

VILÁGPIAC

Új-Zéland tejtermelése a 2019/2020 kvótaév (2019. június-július) tekintetében 8,7%-ot növekedett az előző kvótaévhez képest. Jelentősen csökkent (-8,4%) Ausztrália termelése, míg az USA első hét hónapban mért termelése gyakorlatilag megegyezik az előző évi mennyiséggel. Csökkent a tejár 2019 júliusában Új-Zélandon, a 29,31 eurocent/kg ár 6,5%-kal marad el az előző évi ártól. Az USA nyerstej ára ezzel szemben emelkedett, egy hónap alatt 8%-ot javulva elérte a 39,5 eurocent/kg szintet, amely közel 30%-kal magasabb a 2018. júliusi árnál.

Új-Zéland tejtermék exportja 2019 első hét hónapját tekintve nőtt a teljes tejpor (+14%), a sovány tejpor (+11%) és a sajt (+3%) esetében, míg a vajé (-2%) csökkent. Az USA exportja teljesen eltérő képet mutat, szinte valamennyi főbb tejtermék exportja jelentős mértékben visszaesett: a sovány tejpornál 14, a savópornál 26, a teljes tejpornál 34, míg a vajnál 33%-kal csökkent a kivitel. Ausztráliában a vaj exportja emelkedett jelentős mértékben, 39%-kal a január-júliusi időszak alatt 2019/2018 viszonylatában, míg Fehéroroszországban a sovány tejpor (+35%) és a sajt (18%) exportja tudott növekedni.

Kína kereslete a tejporokra tovább erősödik, mind a teljes, mind a sovány tejpor iránti igénye közel 30%-kal emelkedett. Sajt importja 2019 júliusában meghaladta a 67.000 tonnát, amellyel a hatodik legnagyobb importőrré vált Japán, Oroszország, az USA, Dél-Korea és Mexikó után. Vaj importja ezzel szemben folyamatosan csökken, az első hét hónap alatt összesen 34%-os a visszaesés. A savópor iránti kereslet és import jelentős (-26%) csökkenése az Afrikai Sertés Pestisre vezethető vissza. A vaj első számú importőre továbbra is Oroszország, amely a sajtnál a második Japán után. Mexikó sovány tejpor importja 42%-kal esett vissza (leginkább az USA export vonatkozásában), így Kína vált az első számú importőrré.

A vaj/vajolaj iránti kereslet nemcsak Oroszországban (+53%) és az USA-ban (+38%) növekszik, de a Fülöp-szigetek (+27%), Kanada (+11%) és Japán

(+48%) is növelte importját. A sűrített tej fő importőre a Fülöp-szigetek, megelőzve Hongkongot, míg a laktóz és kazein esetében Új-Zéland és az USA az első, és mindkét terméknel Kína a második.

(Forrás: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/milk-market-situation-presentation_en.pdf)

RÖVID TÁVÚ ELŐREJELZÉS

Az Európai Bizottság Mezőgazdasági Főigazgatósága elkészítette soron következő, 2019. őszi rövid távú előrejelzését a 2019/2020. évekre.

Az átlagosnál melegebb és csapadékhiányosabb nyár az EU legtöbb részén korlátozta a legelőterületek minőségét. Különösen érintettek voltak Németország keleti, Lengyelország északi területei, valamint Franciaország és Spanyolország egyes részei, míg Írországból, az Egyesült Királyságból és néhány más tagállamban jóval kedvezőbbek voltak az időjárási körülmények. A nyári szárazság a silókukorica termést is visszavetette elsősorban Közép- és Észak-Franciaországban, Németország északi és Lengyelország nyugati régióiban. A tejhozam növekedése 2019. évben lelassul, az aszály és a koncentrált takarmányok csökkenő vásárlása következtében nem fogja elérni az előző évi növekedés (+1,1%) szintjét. A tejelő tehénállomány csökkenése 2019. évben is folytatódik, habár mértéke az előző évhez (-0,7%) képest kisebb: az első félév tehénkivágásainak száma 5%-kal alacsonyabb 2018. évhez viszonyítottnak.

A csökkenő tehénállomány, valamint az aszály hatására lassuló hozamnövekedés következtében az EU tejfelvásárlásának mindösszesen 0,5%-os emelkedésére számítanak 2019. évben, amely így a 158 millió tonnát fogja közelíteni. A francia (-0,5%), a holland (-1,0%) és az olasz (-0,5%) csökkenést kompenzálhatja Dánia (+0,5%), Lengyelország (+2,0%), az Egyesült Királyság (+2,0%) és különösen Írország (+8,0%) termelésnövekedése. A nagy tejtermelő országok közül Németország tejfelvásárlása várhatóan nem változik 2018. évhez képest. Normál, szélsőségektől mentes időjárási körülményeket és változatlan keresletet feltételezve 2020-ra további 0,7%-os tejfelvásárlás növekedés prognosztizálható a tejhozam növekedése (+1,2%) és a tejelő tehénállomány lassuló (-0,4%) csökkenése mellett.

A takarmányminőség, a takarmányadagolás változása, a magasabb beltartalmi értékkel bíró tejet előállító tagállamok növekvő aránya 2019 első félévében a beltartalom jelentős emelkedéséhez vezetett: a tejzsír 1,2, míg a tejfehérje 1,5%-kal növekedett. A legnagyobb növekedést Írországból mérték, ahol a bőséges legelőterületek hatására a tejzsír 10, a tejfehérje tartalom pedig 14%-kal emelkedett. A tej beltartalmi értékének javulásával a tejtermékek előállításának nagyobb arányú növekedése várható a tejfelvásárlás mérsékelt emelkedése ellenére is.

A sovány tejpor uniós ára 2018 októberében 1.500 euró/tonnánál érte el mélypontját, azóta folyamatosan emelkedik, a 2019. szeptember közepi 2.150

euró/tonna ár már 36%-kal haladja meg az egy évvel korábbi árszintet. A vaj ára eközben jelentősen csökkent, szeptember közepére 3.700 euró/tonnára süllyedt, 34%-kal az előző évi ár alá. Mindez olyan jelentős mértékű eltérést okozott a zsír és a fehérje árak között, amelyre az elmúlt két évben nem volt példa. A sajt piac mindeközben viszonylag stabil, június közepe óta a cheddar uniós ára a 3.100 euró/tonna árszinten mozog, 9%-kal elmaradva az előző évi ártól.

Az uniós nyerstej ár 2019 augusztusában a 33 euró/100kg árat közelíti, amely megegyezik az előző évi árszinttel és mintegy 4%-kal múlja felül a 2014-2018. évek átlagárát. Az uniós tejár 2018. óta folyamatosan meghaladja Óceánia tejárát. Tekintettel azonban arra, hogy a sovány tejpor árának emelkedése nem tudja kompenzálni a vaj árának csökkenését, az e két komponensből számított uniós tejár csökken és már 5%-kal alacsonyabb az előző évinél. A tejtermelés szezonálisitása és az EU tejtermékek iránti erős kereslet az év hátralévő részében a tejár emelkedését vetíti előre.

A fogyasztói tejek

A fogyasztói tej uniós fogyasztásának folyamatos csökkenése, valamint a 2018. évi export visszaesés a termelés további (-2%) csökkenését okozza éves szinten, habár a 2019. évi növekvő export (+20% az első hét hónapban) a csökkenés mérséklődését (-1%) vetíti előre. A növekedés ellenére az export a fogyasztói tej előállítás mindösszesen 3%-át teszi ki. Habár az organikus és egyéb speciális termelési rendszerű (pl. legeltetéses, GMO-mentes stb.) tejek iránti keresletben növekedés tapasztalható, a fogyasztói tej előállítás további csökkenése (-1%) várható 2020. évben is. Kihívást jelent még a növényi alapú italok növekvő értékesítése is, annak ellenére, hogy uniós szinten ez jelenleg a fogyasztói tejértékesítés 4%-át jelenti. Néhány tejfeldolgozó már be is veszi kínálatába a növényi alternatívákat. Mindemellett azonban a növényi italok lassabb ütemben növekednek, mint ahogy a fogyasztói tej értékesítés csökken.

A sajt

Az uniós sajt export 2019 első hét hónapjában 2%-kal emelkedett elsősorban az USA export 7%-os bővülése, illetve a japán (+5%) és svájci (+1%) export erősödése következtében. A legdinamikusabb növekedés (+20%) a kínai export piacon mérhető, ahol az importált sajtok jelentős része feldolgozásra kerül. Ezen keresletnek a további erősödésére lehet számítani. A teljes évet tekintve az USA export várható csökkenése ellenére a többi piac stabil kereslete összességében az export 2%-os növekedését vetíti előre, amely az Unión belüli felhasználás változatlanságával együtt a termelés közel 1%-os bővülését eredményezi. 2020-ban a kereslet csökkenése várható, miáltal az uniós export növekedését 1,5%-ra, a termelés növekedését pedig 0,6%-ra prognosztizálják szakértők. A sajtelőállítás melléktermékeként keletkező savó termelése ugyancsak növekszik, mértéke az 1%-ot közelíti. Az előállított savó 60% takarmányozásra, 10%-a exportra kerül, elsősorban a kínai piacra.

2019 első hét hónapjában Kína az uniós savó egyharmadát importálta, amely 8%-os növekedés az előző év azonos időszakához mérten. Éves bázison az export várhatóan stabil marad.

Tejporok

A sovány tejpor uniós exportja mintegy 30%-kal magasabb a 2019. január-júliusi időszakban, mint előző évben. Az első számú export piac Kína, ahova 24%-kal emelkedett a kivitel. Az alacsony készletek és a növekvő árak hatására ugyan csökkenő exportbővüléssel kell számolni év végére, de még így is rekordszintet (950.000 tonna) érhet el a 2019. évi export. A fokozódó export és a stabil belső kereslet alapján a sovány tejpor előállítás 3%-os növekedése várható. 2020-ban a még alacsonyabb készlet és a tovább emelkedő ár valószínűleg csökkenteni fogja az uniós exportot, a változatlanul erős világpiaci kereslettel számolva azonban továbbra is a felett a 2018. évi szint felett tud maradni, amikor az uniós intervenciók készletek kiértékesítése megkezdődött. Ez az erős export a sovány tejpor uniós belüli stabil keresletével együtt 2020-ra a termelés további 5%-os növekedését vetíti előre. Mindeközben a teljes tejpor exportja, ha lassuló ütemben is, de egyre csökken (-19%). És habár az uniós belüli kereslet itt is erős, a termelés 5%-os csökkenését valószínűsítik 2019. évre.

Vaj és tejszín

A tejszír növekedésével a vaj előállítás 2,5%-os emelkedése várható 2019. évben. Az uniós vajárak közelítik Óceánia árait, miáltal az uniós export egyre versenyképesebbé válik: 2019. évben 10%-os exportbővülést várnak szakértők az előző két év csökkenése után. Már az első hét hónap alatt 19%-os növekedést mutatnak a számok; az uniós export 24%-t kitevő USA export 45%-kal, a japán 57%-kal, míg a kínai 13%-kal emelkedett. A 2018. évi magas vaj árak miatt egyes élelmiszeripari vállalkozások növényi zsírral helyettesítették a vaját termékeiben, és habár a vaj ára ez évben csökken, időbe kerül ezen trend megfordítása. Mindez az uniós belüli felhasználás lassú (0,5% alatti) növekedését vonja maga után 2019. és a 2020. évben is, míg a termelésben 2020-ra 1%-os enyhe növekedés várható. A 2019. évben erősödő export és belső felhasználás várhatóan nem lesz elegendő a növekvő termelés lefedésére, ezért 15.000 tonnányi készletbővüléssel számolnak, amely a termelésnövekedés mintegy 25%-a. A tejszír növekedése a tejszín előállításban is növekedést generál, amelynek mértékét 2,5%-ra prognosztizálják.

Forrás: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/short-term-outlook-autumn-2019_en.pdf

COPA-COGECA TEJ- ÉS TEJTERMÉK MUNKACSOPORT

A Copa-Cogeca 2019. október 3-i Tej és Tejtermék Munkacsoport, illetve az Európai Bizottság Tej Civil Dialógus Fórum 2019. október 4-i ülésén az uniós számos ágazati szakértője mellett a Tej Terméktanács az

Ügyvezető Igazgató révén képviseltette magát.

Az üléseken részletes beszámoló hangzott el az EU Bizottság részéről az aktuális tejpiaci helyzetről, valamint a várható trendekről. Eszerint a tejágazat piaci kilátásai továbbra is pozitívak, a világpiaci helyzet kiegyensúlyozottnak tekinthető a kínálati oldal csökkenése és a kereslet erősödése következtében, habár a Brexit, egyéb geo-politikai bizonytalanságok (pl. USA pótvámok), valamint az uniós szempontból esetlegesen rosszabbodó kereskedelmi konfliktusok (pl. Kína-USA) gyengíthetik ezt a pozitív képet. Az USA pótvámok, illetve a Brexit aktuális helyzete külön napirendi pontként szerepelt. A tejtermelői oldal szerint elfogadhatatlan, hogy miközben a mezőgazdaságnak semmi köze sincs a Boieng/Airbus vitához, a Brexithez vagy az orosz-ukrán konfliktushoz (orosz embargó), mégis velük akarják 'megfizettetni a számlát'.

Áttekintésre került 8 olyan nemzetközi kereskedelmi viszonylat (Ausztrália, Új-Zéland, Kanada, MERCOSUR, Nigéria, Indonézia, Malaysia, Tunézia), ahol EU szintű tárgyalások folynak, vagy szükséges a tárgyalások megkezdése, annak érdekében, hogy az EU-s tejtermékek piacra kerülése könnyebbé váljon, az exportlehetőségek tovább erősödjenek.

A CopaCogeca által készített 'A kérődzők és a klímaváltozás' című anyag ismertetése mellett bemutatásra került a 'meatthefacts.eu' kommunikációs kampány, amelynek célja, hogy az állattenyésztéssel kapcsolatos, egyre nagyobb teret kapó téves információkkal, alapvetően a vegán NGO-k kommunikációjával felvegye a küzdelmet. Cél, hogy tájékoztassák a nyilvánosságot az állattenyésztés társadalmi értékéről és annak hozzájárulásáról a globális kihívásokhoz, új szempontokat adva a folyamatban lévő társadalmi viták rendezéséhez. Az üzenetek az állategészségügytől a takarmányig, az állattenyésztésig, valamint a gazdálkodókig terjednek.

Az új KAP vonatkozásában elhangzott tájékoztatás szerint a politikai megállapodás legkorábban egy év múlva jöhet létre, amiből tisztán látszódik, hogy annak 2021-es hatályba lépése nagyon nehezen tartható céldátum, ezért a megfelelő átmeneten is dolgozni kell.

(Készült Harcz Zoltán ügyvezető igazgató jelentése alapján.)

KAP STRATÉGIAI TERV

A 2020 utáni Közös Agrárpolitika uniós kereteinek kialakításával párhuzamosan megkezdődtek a hazai agráriumot érintő KAP Stratégiai Terv kidolgozásának előkészületei is. Elkészült a Stratégiai Terv tejágazati helyzetelemzés és a SWOT-analízis első verziója, amelynek ismertetésére és első körös megvitatására az ágazati szereplők körében, továbbá az ezzel kapcsolatos ágazati igényfelmérésre a Tej Terméktanács ügyvezető igazgatójának elnöklésével a KAP Stratégiai Terv társadalmasításáért felelős Nemzeti Agrárgazdasági Kamara biztosított teret.

KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ ÉLELMISZER - TEJFÖL

A 2019. évben létrehozott, a hazai, jó minőségű, biztonságos termékek jelölésére hivatott Kiváló Minőségű Élelmiszer (KMÉ) védjegyrendszer keretén belül az „Arany fokozat” első termékeként a tejfölet kiválasztásra.

A csaknem száz országos és regionális termék szigorú előzetes mustrán, laboratóriumi és érzékszervi vizsgálaton, csomagolóanyag-teszten és kedveltségi megmértetésen esett át. Ezen komplex, a NÉBIH által koordinált termékmustra alapján 2019. évben 7 vállalat összesen 12 terméke nyerte el a Magyar Minőségű Élelmiszer Arany fokozatú védjegyet:

- a Lactalis Group Kuntej Zrt. Kuntej 20%-os zsírtartalmú 300 és 800 grammos terméke,
- a Metro Kereskedelmi Kft. 12%-os zsírtartalmú, 850 grammos kiszerelésű Aro tejfőle,
- a Nádudvari Élelmiszer Kft. 25%-os zsírtartalmú, 270 grammos Nádudvari tejfőle,
- a Naszálytej Zrt. 12%-os zsírtartalmú, 150 és 330 gramm kiszerelésű Fittej tejfőle, és a 20%-os zsírtartalmú, 315 grammos Tallér előflórás tejfőle,
- a Reál Hungária Élelmiszer Kft. 20%-os zsírtartalmú, 330 grammos kiszerelésű Reál tejfőle,
- a Sole-Mizo Zrt. 20%-os zsírtartalmú, 150 és 330 grammos Farmer tejfőle,
- valamint a Lidl Magyarország Kereskedelmi Bt. Pilos 12%-os zsírtartalmú, 450 grammos és Pilos 20%-os zsírtartalmú, 800 grammos terméke.

A díjakat Dr. Nagy István agrárminiszter és Zsigó Róbert, az Agrárminisztérium élelmiszerlánc-felügyeletért felelős államtitkára adta át a 2019. évi OMÉK keretében. A védjegy nyertesei 2020-tól három éven át jogosultak annak használatára.

Az alap fokozatú védjegyre, amelynek elnyeréséhez nincs termékmustra, várhatóan 2020. januártól lehet majd pályázni.

(<https://www.kormany.hu/hu/foldmuvelesugyi-miniszterium/hirek/elso-izben-iteltek-oda-a-kivalo-minosegu-elelmiszer-vedjegyet>)

REKORD EU ÉLELMISZER EXPORT – 2019. JÚLIUS

Az Európai Unió élelmiszer exportja 2018 júliusához viszonyítva 12,6%-ot növekedve rekordszintet, 13,07 milliárd eurót ért el 2019 júliusában. Mivel az import is emelkedett (9,92 milliárd euróra), a pozitív kereskedelmi mérleg 40%-ot javult előző évhez képest és elérte a 3,15 milliárd eurót.

A legnagyobb növekedés, 393 millió euró, az USA-ba irányuló export értékében volt mérhető, míg a kínai export 269, a japán export 215 millió euróval bővült júliusban 2019/2018 viszonylatában. Csökkent ugyanakkor az export értéke Hong Kong (-45 millió euró), Líbia (-34 millió euró) és Törökország (-22 millió euró) irányába.

Emelkedett az import értéke Ukrajnából (+195 millió euró), Brazíliából (+182 millió euró) és Kínából (+73 millió euró), csökkent az USA-ból (-144 millió euró), Indonéziából (-67 millió euró) és Új-Zélandról (-33 millió euró).

A termékpályákat vizsgálva a legnagyobb emelkedést export értékben a sertéshús, valamint a szeszesitalok mellett a tejporok és a savó piacán mérték, a növekedés 102 millió euró.

https://ec.europa.eu/info/news/another-record-eu-agri-food-exports-july-2019-2019-sep-23_en

MERCOSUR MEGÁLLAPODÁS

Megállapodás született az Európai Unió és a dél-amerikai közös piac, a Mercosur országai (Argentína, Brazília, Paraguay, Uruguay) között tervezett szabadkereskedelmi szerződésről, amelyről már csaknem húsz éve folytak a tárgyalások. Az EU elsősorban az ipari termékek – például a gépjárművek és a számítástechnikai cikkek – piacán szeretne nagyobb hozzáférést kapni, a dél-amerikaiak pedig a mezőgazdasági áruk, köztük a hús, a szója, a kávé és a feldolgozott termékek exportját kívánják növelni.

A Tej Termék Tanács úgy látja, még élesen eltérőek az álláspontok az európai tejágazati szereplők között a megállapodásról, ugyanakkor a nagy európai tejfeldolgozók üdvözlrik a kereskedelmi megállapodást, mivel az alapvetően új piacok kiaknázását teszi lehetővé: a megállapodásban szereplő 30 ezer tonna kedvezményes sajt kvóta például mintegy tízszerese a ma exportált mennyiségeknek.

Az EU tej és tejtermékeinek mai globális kereskedelmét rendkívüli folyamatok, kereskedelmi háborúk, gazdaságpolitikai játszmák befolyásolják, ezért biztonságérzetet ad, hogy a változó világban egy újabb kapu nyílt meg a magas minőségű uniós tejtermékek előtt, rugalmasabbá és válságállóbbá válhat Európa. A feldolgozók ugyanakkor a 9-10 év helyett rövidebb importvám-csökkentési átmeneti időszakokat, illetve a sajtok (30 ezer tonna), a sovány tejpor (10 ezer tonna) és a csecsemőtápszer (5 ezer tonna) esetében magasabb kedvezményes mennyiséget is el tudtak volna képzelni.

Pozitívként kell azonban értékelni, hogy az elfogadott jogi biztosítékok több száz kiváló minőségű európai élelmiszer védelmére is szolgálnak, megakadályozva, hogy az uniós márkanevek alatt a Mercosur-országokban termékkutánzatok kerüljenek forgalomba.

A megállapodás életbelépéséhez az Európai Bizottság által megtárgyalt és elfogadott megállapodást még a 28 tagállamnak és az Európai Parlamentnek is meg kell erősítenie.

(Forrás: <http://nak.hu/kamara/kamarai-hirek/nemzetkozi-hirek/100142-szigoru-kontrollt-var-el-a-szakma-a-mercotur-megallapodas-kapcsan>)

ASZÁLY EURÓPÁBAN

A tagállamok 2019. augusztus végén megállapodtak az Európai Bizottság által javasolt támogatási intézkedésekről, amelyek célja, hogy enyhítse a mezőgazdasági termelők kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt felmerült pénzügyi nehézségeit, és javítsa az állatok számára szükséges takarmány hozzáférhetőségét.

Az elfogadott intézkedéscsomag részeként az érintett mezőgazdasági termelők a közös agrárpolitika keretében teljesített kifizetések nagyobb százalékát kaphatják meg a pénzforgalmuk javítása érdekében. Ez a következőket foglalja magában:

- közvetlen kifizetéseiknek akár 70%-ához már október közepéig hozzájutnak; és

- a vidékfejlesztési kifizetéseik 85%-át is megkaphatják, amint szeptember elején hivatalosan elfogadásra kerül az intézkedéscsomag.

A takarmányok hozzáférhetőségének javítása érdekében bizonyos ökológizálási szabályoktól való eltérések is engedélyezve lesznek az alábbiak szerint:

- a parlagon hagyott földterületek önálló növénykultúrának vagy ökológiai jelentőségű területnek minősülhetnek, noha az állatok legeltetése vagy a betakarítás megtörtént,
- köztes kultúrának tiszta kultúra is vethető (nem a jelenleg előírt módon keverve a növényeket), ha azt valóban legeltetésre vagy takarmánytermelésre szánják,
- a köztes kultúrák esetében alkalmazott 8 hetes minimális időszak lerövidíthető annak érdekében, hogy a szántóföldi termelők a téli terményeket a köztes kultúrák után mihamarabb elvethessék.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_19_5471

MÉLTÁNYOSSÁG AZ ÉLELMISZER-ELLÁTÁSI LÁNCON BELÜL – AZ ÁRAK ÁTLÁTHATÓBBÁ TÉTELE

Az Európai Bizottság megvitatta az élelmiszer-ellátási láncban belüli méltányosság fokozására vonatkozó – a tisztességtelen forgalmazói magatartás betiltását és a termelők együttműködésének javítását követő – legújabb intézkedéscsomagot, amellyel a teljes lánc mentén átláthatóbbá kívánja tenni az árak közlésének a módját.

Miközben rengeteg olyan információ áll rendelkezésre a termékpályák vonatkozásában, mint például a termelői- és a fogyasztói árak vagy a termelés és a kereskedelem mennyisége, a termelők és a fogyasztók közötti szakasz (elsősorban a feldolgozás és a kiskereskedelem) információi meglehetősen hiányosak. Az információk ilyen fajta aszimmetriája a termelők és az egyéb piaci szereplők között a termelőt hozzák versenyhátrányba a tárgyalások során. Az új intézkedéscsomag ezt a fajta méltánytalanságot hivatott megszüntetni. Az adatok gyűjtése a már meglévő és

működő adatszolgáltatási rendszerekben történne. A piaci- és áradatok gyűjtése a tagállamok felelőssége, amelyek a rendelkezésre álló adatokat a Bizottság felé továbbítják közzétételre.

A nagyobb átláthatóság elősegítheti a jobb üzleti döntéseket, segít az árak és a trendek alakulásának a megértésében. Javul a kockázatkezelés és a bizalom az ellátási lánc egyes szakaszai, szereplői között. Az intézkedések Bizottság általi elfogadása és a jogszabályok megjelenése 2019 októberében, míg a hatálybalépés 2021. január elsején várható.

https://ec.europa.eu/info/news/fairness-food-supply-chain-commission-welcomes-member-states-support-greater-price-transparency-2019-sep-11-0_en

GLOBÁLIS TRENDEK AZ ÉLELMISZER-FOGYASZTÁSBAN

Az Európai Bizottság által publikált tanulmány szerint az elmúlt két évtizedben globális szinten javultak a jövedelmek és változtak a fogyasztói preferenciák, amelyek hatására a globális élelmiszerfogyasztás a népességnövekedésnél nagyobb mértékben emelkedik. Mindez a magasabb hozzáadott értékű élelmiszerek – például a hús- és tejtermékek – fogyasztás növekedését eredményezte a fejlődő gazdaságokban. Mindeközben a fejlett országokban a társadalmi és környezeti aggodalmak, elvárások a fogyasztói preferenciák megváltozását vonják maguk után, amely például megfigyelhető a vöröshús fogyasztás csökkenésében is.

Az Európai Bizottság a búza, a kukorica, a szója, a cukor, a marhahús, a sertéshús és a baromfi termékpályák mellett a tejtermékeket vizsgálta. A legmagasabb, mintegy 270 kg/fő a tejtermékek fogyasztás (tejegyenértékben) az EU-ban és Észak-Amerikában. Dél-Amerikában az egy főre eső tejtermék fogyasztás 150 kg-ra emelkedett, míg Ázsiában csupán a 70 kg/fő szintet fogja elérni 2020. évben. Afrikában a tejtermék fogyasztás továbbra is 50 kg/fő alatt alakul, mindazonáltal a népességnövekedés az összes felhasználás jelentős növekedéséhez, valamint nagyobb hiányhoz vezet, miáltal a termelés nem tud lépést tartani a kereslettel. A legnagyobb exportőrök Óceánia, az EU és Észak-Amerika. Óceánia saját felhasználásának 200%-át exportálja, míg az EU felesleg a saját felhasználás több mint 10%-át éri el.

https://ec.europa.eu/info/news/global-food-consumption-growing-faster-population-growth-past-two-decades-2019-sep-10_en

MEZŐGAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETÜGYI SZAKDIPLOMATÁK TALÁLKOZÓJA

2019. évben is megrendezésre került a mezőgazdasági és környezetügyi attasék immáron hagyományosnak számító éves beszámolója, ahol Nagy István agrárminiszter megnyitója után megtárgyalásra kerültek az agrár-exportpiacok jellegzetességei a környező országokban és az Európai Unióban zajló aktuális

folyamatok hatása a mezőgazdasági termelésre, valamint a magyar agrárexport fejlesztésének lehetőségei az Európai Unió kívüli piacokon.

A kerekasztal beszélgetések formájában megvalósított tárgyalások az első témában Németország, Lengyelország, Szerbia, Románia, Nagy-Britannia, Spanyolország, Olaszország és Franciaország, a második témában pedig Japán, Kína, Oroszország és az USA mezőgazdasági és környezetügyi szakdiplomatainak részvételével zajlottak.

ÚJ FELDOLGOZÓ KAPACITÁSOK

A hazai tejfeldolgozó kapacitás jelentős bővülése várható a 2019 harmadik negyedévében átadott új, illetve korszerűsített üzemek működésével. A beruházások a Vidékfejlesztési Programban, valamint a Nagyvállalati Támogatási Programban meghirdetett pályázatokon elnyert vissza nem térítendő támogatások, banki hitelek és saját források felhasználásával valósultak meg.

A Békés megyei Csabacsüdön került átadásra a Szarvasi Agrár Zrt. olasz technológiával felépült tejfeldolgozó üzeme, ahol évente 7,5 millió kilogramm sajt kerül előállításra, amelyet a hazai piac mellett olasz és közel-keleti piacokra terveznek exportálni. Az alapanyagot a Zrt. mintegy 800 darabos saját tejelő tehénállománya biztosítja, az állatok takarmányelátását a társaság GMO-mentesen biztosítja.

Mágyocson ugyancsak egy teljesen új, korszerű, energiatakarékos, a kor legmodernebb technológiáját alkalmazó kézműves, kis kapacitású tejfeldolgozó üzem (Zilda) került átadásra, ahol joghurtot, lágy sajtot, érlelt kemény sajtot állítanak elő.

Átadásra került az Alföldi Tej Kft. új sajt- és porítózeme, ahol az automatizált gyártáson napi 250 ezer liter tej feldolgozásával naponta 25, évente 8000 tonna sajt állítható elő. A porítózemben 1,2 millió liternyi tárolókapacitás van, így óránként 18 ezer liter folyadék feldolgozása révén, átlagosan napi 20-22, évente 6500 tonna porterméket készül majd édes savóból.

Bővítette gyártó- és csomagolókapacitását a mátészalkai FrieslandCampina Hungária Zrt. egy ötéves kapacitásbővítési folyamat első részeként, amelynek révén a túróalapanyag-kapacitás 25 százalékkal, míg a csomagolókapacitás 50 százalékkal nőtt a gyárban.

Tejkomplexum alapkövét tették le Szenttamáson a Törökszentmiklósi Mezőgazdasági Zrt. beruházásában. A próbaüzem várhatóan 2020 decemberében kezdődik meg, és 2021 januártól indulhat a tej feldolgozása és értékesítése. A Zrt. egy korábban bezárt szarvasmarha telepe újul meg, emellett egy napi 30 ezer liter tej teljes körű feldolgozására alkalmas tejüzem kerül megépítésre.

BREXIT

Az Egyesült Királyság kormánya 2019. október 8-án közzétette a No-deal Brexit esetén életbe lépő ideiglenes vámtarifa mértékeket. A korábbi, a 2019. március 31-i kilépésre 2019. március 13-án közzétett vámtarifa rendszerhez képest eszközölt változások a mezőgazdasági, azon belül a tejtermék kategóriákat nem érintik, elsősorban a nehézgépjárművek, a bioethanol és egyes ruházati termékek import vámjaira vonatkoznak. A mezőgazdasági termékek esetében tehát továbbra is a 2019. március 13-án közzétett vámtarifa mértékek érvényesek, azaz például az uniós vajra 15, a cheddar sajtra 7% import vámot ró ki az UK kormány.

Lapzártáig zajlott a vita és több kulcsfontosságú szavazást is tartottak a brit alsóházban, azonban csak az valószínűsíthető, hogy az eredeti menetrendben szereplő 2019. október 31-én az Egyesült Királyság nem lép ki az Európai Unióból. Az egyik legnagyobb probléma továbbra is az, hogy a megállapodás különbséget tesz Nagy-Britannia és Észak-Írország között, utóbbit a vámunió egyes elemeivel változatlanul az Unióhoz köti. Boris Johnson az elmúlt hetekben többször világossá tette, hogy el akarja kerülni az október 31-i kilépési határidő elhalasztását, ugyanakkor egy rendkívüli parlamenti választás kiírását is követeli.

USA PÓTVÁMOK

Az USA a Boeing/Airbus vita (az Airbus EU általi illegális támogatása) és az annak kapcsán hozott WTO döntés alapján évi 7,5 milliárd dolláros, az EU-ból érkező termékekre vonatkozó pótvámok kivetéséről határozott 2019. október 18-i hatálybalépéssel.

Az alapvetően az Airbus repülőire vonatkozó 10%-os extra vám mellett az USA egy sor, elsősorban az Airbusok gyártásában részt vevő négy országban (Franciaország, Németország, Spanyolország és az Egyesült Királyság) előállított más terméket is megadózta 25%-os pótvámmal.

A lista ugyanakkor számtalan olyan tejterméket (sajt, joghurt és vaj – vtsz. 0406, 0403 és 0405) is tartalmaz, amelyek esetében minden EU tagállamra – így elméletileg több mint 50 tejterméknél nevesítetten Magyarországra – is vonatkozik a 25%-os extravám. A vámmal sújtott tejtermékek listájáról a 2018. évi hivatalos statisztikák szerint Magyarország csak a 0406.90.82 vámtarifaszámhoz camambert sajt kivitelében volt érintett, abból is csupán elenyésző mennyiséggel.

Az USA az EU tejtermékeinek legnagyobb importőre, ezért ez a lépés a Brexittel együtt nagyon drasztikus hatással lehet ÉNy- és Ny-Európára. Az EU döntéshozói elemzik a kialakult helyzetet, keresik a tárgyalási pontokat és a lehetséges megoldásokat. Ezek egyike lehet az EU csaknem 20 éves, az USA-ból származó – mesterséges növekedési hormonokat tartalmazó – marhahús export tilalmának enyhítése „magas szintű uniós élelmiszer-biztonsági és egészségügyi szabályoknak megfelelő kiváló minőségű” marhahús vámkontingens USA részére történő biztosításával.

A Tej Terméktanács havi rendszerességgel összeállított Jogszabályfigyelője ad tájékoztatást a teljes termékpályát lefedő nemzeti és uniós jogszabályokról és közleményekről, továbbá rendszeres része a RASFF, az EU tagországokban működő, az élelmiszerekre és a takarmányokra vonatkozó gyorsvészjelző rendszer tej termékpályára vonatkozó bejelentéseinek listája, valamint az FM Értesítő és a Magyar Szabványügyi Testület termékpályát érintő közleményeinek publikálása.

A 2019. III. negyedévének fontosabb jogszabályai a következők:

HAZAI JOGSZABÁLYOK

2019. évi LXVI. törvény Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról

A Btk. vonatkozó részének módosításával lehetővé válik az élelmiszer-biztonságot veszélyeztető személyek, bűnszervezetekkel szembeni büntetőjogi fellépés.

34/2019. (VII. 12.) AM rendelet az egyes állatbetegségek és zoonózisok felszámolására, az ellenük való védekezésre és figyelemmel kísérésükre irányuló nemzeti programok 2019. évi finanszírozásának szabályairól.

A rendelet meghatározza a pénzügyi hozzájárulás igénybevételének általános és részletes szabályait a keretösszegek meghatározásával a 2019. év vonatkozásában.

1470/2019. (VIII. 1.) Korm. határozat a magyar agrárium digitalizációjának előmozdításáról és összehangolásáról, Magyarország Digitális Agrár Stratégiájáról.

A Kormány a Digitális Jólét Program részeként elkészült „Magyarország Digitális Agrár Stratégia” megvalósítása érdekében az alábbi intézkedések megtételét rendeli el az illetékes miniszterek részére:

- A mezőgazdasági termelők digitális kompetenciáinak és ismereteinek fejlesztése érdekében szakképzési és kapcsolódó felnőttképzési programok („Okos Gazda”), indítása, valamint Digitális Agrár Akadémia működtetése, továbbá az agrár-felsőoktatási intézmények lehetőségeinek áttekintése a mezőgazdaság digitális átalakulásának elősegítése érdekében.
- Az Országos Meteorológiai Szolgálat mezőgazdasági termelés során hasznosítható meteorológiai adatainak

és információinak a mezőgazdasági termelők számára történő térítésmentes hozzáférhetővé tétele.

- A Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer adatainak mezőgazdasági termelők számára történő térítésmentes hozzáférhetővé tétele.

- A mezőgazdasági üzemi folyamatokat digitális eszközökkel térben és időben követő, adminisztratív terheket csökkentő, a digitális átállás versenyképességi hatásait vizsgáló rendszer („Okos Tesztüzemi Rendszer”) Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központban történő kialakítása.

- Nemzeti Élelmiszerlánc Adatszolgáltatási Központ létrehozása a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal bázisán a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek digitális nyomunkövetethetősége, a kapcsolódó adatok gyűjtése, feldolgozása és tudásbázis működtetése érdekében.

- Digitális Élelmiszerlánc Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Központ létrehozása az Állatorvostudományi Egyetemen.

- A hazai mezőgazdasági termékek értékesítését támogató, valamint az agráriumban keletkezett hulladékok újrahasznosítását segítő, digitális alapú elosztó és értékesítési sharing economy módszerek fejlesztése, a kereskedelmi láncok rövidítése (a blockchain megoldások alkalmazása).

- A földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv által működtetett műholdas helymeghatározási szolgáltatás és referenciaállomás-hálózat korszerűsítése (GNSS) és bővítése, valamint a helymeghatározási szolgáltatás hozzáférhetőségének kiterjesztése.

- Digitális Agrár Innovációs Központ létrehozása a Szent István Egyetemen a felsőoktatás és a szaktanácsadás gyakorlati képzőhelyének létrehozása, valamint az agrár digitális megoldások innovációs és módszertani tudásbázisának kialakítása érdekében.

- A mezőhegyesi Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt. mezőgazdasági gépek és technológiák, megoldások fejlesztésére, kipróbálására alkalmas tesztkörnyezetet is magába foglaló digitális agrármintagazdasággá történő fejlesztése.

- Digitális Élelmiszeripari Stratégia és hozzá kapcsolódó intézkedési terv kidolgozása.

42/2019. (IX. 20.) AM rendelet a mezőgazdaság, az erdőgazdálkodás és az élelmiszeripar beruházási hiteleihez kapcsolódó kamattámogatásról

A mikro, kis- és középvállalkozásnak, illetve a nagyvállalkozásnak minősülő igénylő beruházási hitel kamatának megfizetéséhez vissza nem térítendő állami

támogatást vehet igénybe a rendeletben meghatározott mértékben és módon.

43/2019. (IX. 20.) AM rendelet az egyes agrárágazati támogatásokat szabályozó miniszteri rendeletek módosításáról

A rendelet – hét agrártárgyú miniszteri rendelet mellett – módosítja az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, valamint a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételével kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 22/2016. (IV. 5.) FM rendeletet az elektronikus kapcsolattartás szabályai tekintetében.

45/2019. (IX. 25.) AM rendelet az állattenyésztés részletes szabályairól

A rendelet megállapítja többek között a tenyésztőszervezetek működésével, a védett őshonos mezőgazdasági állatfajták és a veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai fenntartásával, valamint a tenyészállatok teljesítményvizsgálatával és tenyészértékbecslésével kapcsolatos szabályokat.

47/2019. (X. 14.) AM rendelet az agrártámogatások 2019. évi mértékének megállapításáról, valamint az agrártámogatások 2018. évi mértékének megállapításáról szóló 31/2018. (X. 15.) AM rendelet módosításáról

A rendelet tartalmazza – többek között – az átmeneti nemzeti tejtámogatás, az egységes területalapú és a tejhasznú tehéntartás támogatás, illetve az előlegek mértékét.

- Az átmeneti nemzeti tejtámogatás keretösszege 9 978 268 830 Ft.

Történelmi bázis jogosultságonként legfeljebb 5,36 Ft támogatás vehető igénybe, a támogatás teljes összege a 2019. évben kifizetésre kerül.

- Az egységes területalapú támogatás keretösszege 245 499 364 980 Ft, a támogatható terület nagysága legfeljebb 4 983 825 hektár.

A 2019. október 16-tól kifizethető előleg mértéke hektáronként legfeljebb 33 485 Ft.

- A termeléshez kötött közvetlen támogatások jogcímenként hektár- és állategyedalon történik a kifizetés. A fajlagos támogatási összegek a 9/2015. (III. 13.) FM rendeletben foglaltak szerint kerülnek meghatározásra, amelyből a mellékletben meghatározott összegig 2019. október 16-tól előleg fizethető ki az alábbiak szerint:

- tejhasznú tehéntartás támogatása: 76.009 Ft

- szemes fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása: 48.032 Ft

- szálas fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása 16.910 Ft

KÖZLEMÉNYEK

33/2019. (VII. 31.) számú MÁK Közlemény a 34/2019. (VII. 12.) AM rendelet alapján az egyes állatbetegségek és zoonózisok felszámolására, az ellenük való védekezésre és figyelemmel kísérésükre irányuló nemzeti programok 2019. évi finanszírozásának szabályairól

A pénzügyi hozzájárulás iránti kérelem kizárólag elektronikus úton, ügyfélkapus azonosítással nyújtható be a végrehajtási időszakban – 2019. január 1. és 2019. december 31. között – a jogosultság mértékét alátámasztó számlákon és egyéb számviteli bizonylatokon szereplő költségek általános forgalmi adót és egyéb adót nem tartalmazó összege után.

2019-es élelmiszerlánc-felügyeleti díj bevallás

Az élelmiszerlánc szereplői által 2019. május 31-ig elkészített bevallás alapján a NÉBIH által megállapított összeget két egyenlő részletben, 2019. július 31-ig, valamint 2020. január 31-ig kell megfizetniük az érintetteknek.

Évközi változások az őstermelők adókötelezettségében

Az őstermelőkre vonatkozó, a szociális hozzájárulási adót érintő változásokról adott tájékoztatást a NAV. A szociális hozzájárulási adóról szóló törvény 2019. január 1-jétől a költségvetési bevételek folytonosságának biztosítása érdekében a mezőgazdasági őstermelők meghatározott csoportja számára negyedévente a szociális hozzájárulási adó előlegének fizetési kötelezettségét írta elő. Az évközi módosítás azonban éves adómegállapítási időszakot vezet be, ezzel pedig szűkül azoknak az őstermelőknek a köre, akiknek negyedévente a szociális hozzájárulási adó előlegét fizetniük kell.

Útmutatók a Nébih az élelmiszerpazarlás mérsékléséért

Az élelmiszerhulladékok keletkezésének megelőzését, mérséklését segítő útmutatókat állított össze a Nébih Maradék nélkül programjának négy munkacsoportja. A vendéglátás, a kereskedelem, az ipar és a civil szektor szereplőinek szóló segédleteket ingyenesen letölthetik az élelmiszer-vállalkozások.

Kötelező befizetni a kárenyhítési hozzájárulást!

Az érintett gazdálkodóknak 2019. szeptember 15-ig kell befizetniük a kárenyhítési hozzájárulás összegét a Magyar Államkincstár elkülönített számlájára. A megfizetése kötelező, a határidőre be nem fizetett összeg adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

EU JOGSZABÁLYOK

1174/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti egyes közvetlen támogatási rendszerekre 2019-ben alkalmazandó költségvetési felső határok megállapításáról

A rendelet a 2019-re vonatkozó éves nemzeti felső összeghatárokat határozza meg az alaptámogatási rendszer, az egységes területalapú támogatási rendszer (Magyarország számára 733.206 ezer euró), az átcsoportosítással nyújtható támogatás, az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtott támogatás (Magyarország számára 402.860 ezer euró), a hátrányos természeti adottságú területekre vonatkozó támogatás, a fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás (Magyarország számára 5.371 ezer + 26.857 ezer euró), valamint a termeléstől függő önkéntes támogatás (Magyarország számára 201.430 ezer euró) tekintetében.

1288/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet egy elnevezésnek a hagyományos különleges termékek nyilvántartásába történő bejegyzéséről „Rögös túró” (HKT)

A 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a 668/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet XI. melléklete szerinti 1.3. osztályba (Sajtok) tartozó „Rögös túró” (HKT) elnevezés a hagyományos különleges termékek nyilvántartásába bejegyzésre kerül.

1347/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzett egyik elnevezés termékleírását érintő nem kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyásáról (Roquefort [OEM])

Az Európai Bizottság a „Roquefort” (OEM) elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyta.

1597/2019/EU Bizottsági Felhatalmazáson Alapuló Határozat a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az élelmiszer-hulladék szintjének egységes mérésére vonatkozó közös módszertan és

minimális minőségi követelmények tekintetében történő kiegészítéséről

Az Európai Bizottság a határozatban elfogadta az élelmiszer-hulladék mérésének hatókörére, az élelmiszer-hulladék mérésének módszertanára, az önkéntes mérésre, valamint a minimális minőségi követelményekre vonatkozó szabályokat.

1670/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzett egyik elnevezés termékleírását érintő nem kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyásáról „Grana Padano” (OEM)

Az Európai Bizottság Olaszország kérelmére a Grana Padano” (OEM) elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

1674/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzett egyik elnevezés termékleírását érintő nem kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyásáról „Beurre d’Isigny” (OEM)

Az Európai Bizottság Franciaország kérelmére a „Beurre d’Isigny” (OEM) elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

1683/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzett egyik elnevezés termékleírását érintő nem kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyásáról („Crème d’Isigny” [OEM])

Az Európai Bizottság Franciaország kérelmére a „Crème d’Isigny” (OEM) elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

1684/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzett egyik elnevezés termékleírását érintő nem kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyásáról („Banon” [OEM])

Az Európai Bizottság Franciaország kérelmére a „Banon” (OEM) elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

A jogszabályokról bővebb tájékoztatás található a Tej Termék Tanács Jogszabályfigyelőjében.

KÜSZÖBÖN A MEZŐGAZDASÁG 5.0, VAGYIS AZ AGRÁRDIGITALIZÁCIÓ

Az agrárdigitalizáció a következő évtized legnagyobb lehetőségét jelentheti az ágazatnak, amely a termelés hatékonyságát, jövedelmezőségét és versenyképességét emelni, a környezetterhelést és termelési kockázatokat pedig várhatóan csökkenteni fogja. A Mezőgazdaság 5.0 fázisban már „Együttműködő rendszerek”-kel dolgozhatnak a gazdák, ahol a robotok és a mesterséges intelligencia is komoly szerephez jut – hangzott el a K&H-ban rendezett, a hazai agrár- és élelmiszeripar legfontosabb szereplőinek fórumául szolgáló Agrár Klubon.

A technológia robbanásszerű fejlődése mindig jelentősen átalakítja a mezőgazdasági termelést is. Míg az 1800-as évek végén a „Munkaintenzív” termelés volt jellemző alacsony produktivitással, addig mára eljutottunk a „Smart farming” rendszerig. „Jelenleg a Mezőgazdaság 4.0 fázisban vagyunk. Ez azt jelenti, hogy a termelő eszközökben már szinte szabványként jelennek meg az okos technológiák, a felhőszolgáltatásoknak köszönhetően elérhetővé vált a nagy mennyiségű adatok feldolgozása, a rendelkezésre álló értékes információk pedig lehetővé teszik a termelési folyamatok optimalizálását. A következő lépés a Mezőgazdaság 5.0, azaz az „Együttműködő rendszerek” korszaka, amikor már integráltan megjelenik a robotika és a mesterséges intelligencia is” – vázolta fel a mezőgazdaság jövőbeni technológiai irányvonalait Tresó István, a K&H Agrárfejlesztési főosztály vezetője.

Dr. Matus László, az Agrárminisztérium digitalizációs referense előadásában azokra az ágazatot érintő problémákra hívta fel a figyelmet, amiket a digitalizáció nagymértékben enyhíthet a jövőben. „Négy fő problémával kell jelenleg szembenéznie az agráriumnak. A népesség globális növekedése mellett a termőterületek mérete véges, sőt, inkább csökken, amire a megoldás a termelés hatékonyságának növelése lehet. A klímaváltozás következtében egyre melegebb és szárazabb időszakokra kell felkészülni, amit öntözésfejlesztéssel lehet ellensúlyozni. Szembe kell nézni azzal is, hogy a mezőgazdaság jelenleg is munkaerőhiánnyal küzd, valamint, hogy ebben az ágazatban

is egyre aktuálisabb téma a generációváltás, ugyanis a gazdák 43%-a 54 év feletti, miközben a 37 év alattiak aránya ennek a fele, mindössze 21,6%” – mondta el a szakember.

Mindezek miatt az agrárdigitalizáció a következő évtized legnagyobb lehetősége a mezőgazdaság számára, ugyanis a gazdálkodók rendelkezésére álló adatok és információk felhasználásával végzett termelés jelentősen mérsékelheti a környezeti kockázatokat és a környezetterhelést, a hatékonyság növelése mellett. Ezek a digitális fejlesztésekből származó előnyök azonban többnyire még kihasználatlanok. Hazai szinten például a jelenleg rendelkezésre álló élelmiszertermelési kapacitások messze nincsenek kihasználva, holott a folyamatok hatékonyabb szervezésével, a feldolgozottság növelésével, a hazai és külföldi fogyasztói igények jobb kiszolgálásával és a fizetőképességre való célirányos reagálással a magyar élelmiszergazdaságban a mostaninál akár 60%-kal nagyobb termelési potenciál van.

„A Digitális Jólét Program (DJP) keretében elkészült Magyarország Digitális Agrárstratégiája (DAS), amely a következő 3 évre megfogalmazza az agrárgazdaság digitalizációjához szükséges lépéseket, annak érdekében, hogy a magyar mezőgazdaság minél felkészültebben tudjon reagálni az egyre gyorsuló és elkerülhetetlen digitális átalakulás támasztotta kihívásokra” – hívta fel a figyelmet a szakember. „A DAS-ban leírt célok így hozzájárulhatnak ahhoz, hogy az információk gyűjtésével, feldolgozásával, a technológiai műveletek automatizálásával és robotizálásával bekövetkezzon az élelmiszergazdaság jövedelmezőségének növekedése a rendelkezésre álló környezeti erőforrások hatékony felhasználása mellett. Mindezek által az ágazat nemzetközi szinten is hatékonyabb és versenyképesebb lehet a jövőben” – mondta dr. Matus László.

Kereskedelmi és Hitelbank Zrt.

VITAROBOT PROGRAM

Magyarországon az utóbbi években kialakult munkaerő problémák miatt, illetve a hatékonyság növelése érdekében megnövekedett azon gazdaságok száma, amelyek a robotos fejéstechnológia, esetenként robotetelési és TMR rendezési technológia bevezetése iránt érdeklődnek.

Maga a technológia már régóta ismert, elsősorban az észak- és nyugat-európai országok kisméretű gazdaságaiban terjedt el, de egyre jelentősebb a lefedettsége pl. Lengyelországnak és Csehországnak is. A fejőrobotok a technológia fejlődésével már egyre több, 200-400 tehén telepen is beépítésre kerültek.

Magyarországon az utóbbi években csak egy-két helyen került bevezetésre robotos fejés és takarmányozás, így az itthoni tapasztalatok csekélyek.

A Vitafort Zrt. - köszönhetően a francia-amerikai szakmai háttérnek, valamint az együttműködő partnereinek - az utóbbi másfél évben komoly tudásra, ismeretre tett szert a robot technológia tekintetében, elsősorban a takarmányozás és az állománymenedzsment területén. Ez a technológia az eddig megszokottól alapvetően eltérő szemléletet, megközelítést kíván a szaktanácsadóktól, ennek elsajátítása érdekében a specialista kollégák tréningje mind belföldön, mind külföldön folyamatos, és a jövőben is intenzíven zajlik.

Ennek tudatában elmondhatjuk, hogy szakembereink - a folyamatos szakmai fejlődés igényével - felkészültek a robotos fejéshez illeszkedő takarmányozásból és állománymenedzsmentből.

Új, **VITAROBOT** takarmánykeverékeink rendelkezésre állnak, és az igényeknek megfelelően folyamatosan bővítjük a kínálatot. Szolgáltatási csomagunk szintén elkészült. Együttműködő partnereink és tanácsadóink is készen állnak arra, hogy segítsenek a következő időszakban elinduló új technológiák zökkenőmentes és hatékony működtetésében.

„Nemzetközi tapasztalatok alapján elmondható, hogy aki a precíziós robot technológiákat választja a hagyományoshoz képest, egy bonyolultabb menedzsmentet igénylő rendszerre tér át. A munkakörülmény és a munka minősége megváltozik. A gépek által nyújtott, jelentősen megnövekedett számú információt kell felhasználni a teljesítmény és a tehén egészségének optimalizálására. Amennyi munkát fordítunk a robotokra, az úgy fog bánni a teheneinkkel!”

Prof. Marcia Endres, professzor és szaktanácsadó, Minnesotai Egyetem Állattudományi Tanszék

VITAROBOT TERMÉKCSALÁD

AMIKOR A TEHENEK SORBAN ÁLLNAK A FEJÉSÉRT

A **VITAROBOT** termékek a robotizált fejési és etetési rendszerekhez kialakított speciális kiegészítő takarmányok, amelyek a telepen lévő tömegtakarmányokra alapozott, megfelelően kialakított részleges takarmánykeverékkel, a PMR-el (Partial Mixed Ration) együtt biztosítják a tejelő állományok, különböző termelési céloknak megfelelő táplálóanyag ellátását.

A kialakított jó minőségű, változatos összetételű, ízletes, granulált, csalogató hatású abrakkeverékekkel tudjuk biztosítani a tehenek motivációját az istállórobot felkeresésére, amin keresztül optimalizálni lehet a táplálóanyag ellátást és maximalizálni a tejtermelést.

A robotizált gazdaságokban az állatok szabadon férhetnek hozzá alaptakarmányukhoz az etető asztalon, és egyedi azonosítójuk alapján kapják meg a pótabrak takarmányt fejés közben a robotban. Nagyon fontos, hogy az etetőasztalra kijuttatott PMR-

rész következetesen jó minőségben, naponta több alkalommal adagolva, lehetőleg mindig ugyanabban az időben kerüljön az állatok elé. A hatékony működés egyik kulcsa az etetőasztalon felvett PMR-rész és a fejőrobotban kiadagolt abrak megfelelő összehangolása mennyiség, összetétel és táplálóanyag tartalom szempontjából.

ALKALMAZÁSI JAVASLAT

- Istálló robotban.
- Napi adagja 1-8 kg-ig, a napi tejtermelés függvényében, kiegészítve a telepen egyedileg kialakított PMR-résszel

ELŐNYEI ÉS JELLEMZŐI

- Egyszerűsödik, ugyanakkor pontosabbá válik a takarmányozás.
- Nő a szárazanyag felvétel, táplálóanyag bevitel, tejtermelés.
- Gazdaságos (Genetikai potenciál maximális kihasználása)
- Granulált, ízletes
- Lehetőség van egyedi termékek kialakítására

VITAROBOT

KIEGÉSZÍTŐ
TAKARMÁNYOK

(533-223) VITAROBOT BASIC KIEGÉSZÍTŐ TAKARMÁNY		
Beltartalom	ME	
Nedvesség	%	12,60
NE l	MJ/kg	7,43
Nyers fehérje	%	18,19
Karbamid	%	1,00
MFE	%	9,53
MFN	%	11,33
Cukor	%	2,82
Keményítő	%	34,10
Nyers rost	%	8,90
Nyers zsír	%	3,90
Nyers hamu	%	7,00
Kalcium	%	0,84
Foszfor	%	0,61
Magnézium	%	0,22
Nátrium	%	0,26
Mangán	mg/kg	265,00
Cink	mg/kg	314,00
Réz	mg/kg	25,00
Szelén	mg/kg	0,97
A-vitamin	NE/kg	27775,00
D-3 vitamin	NE/kg	4500,00
E-vitamin	mg/kg	115,00
Karbamid	+	
Vanília aroma	+	

(533-225) VITAROBOT STANDARD KIEGÉSZÍTŐ TAKARMÁNY		
Beltartalom	ME	
Nedvesség	%	12,50
NE l	MJ/kg	6,59
Nyers fehérje	%	21,70
Karbamid	%	2,00
MFE	%	10,99
MFN	%	13,87
Cukor	%	5,81
Keményítő	%	35,80
Nyers rost	%	5,50
Nyers zsír	%	3,70
Nyers hamu	%	8,30
Kalcium	%	1,36
Foszfor	%	0,61
Magnézium	%	0,41
Nátrium	%	0,61
Mangán	mg/kg	263,00
Cink	mg/kg	303,00
Réz	mg/kg	25,00
Szelén	mg/kg	0,94
A-vitamin	NE/kg	27775,00
D-3 vitamin	NE/kg	4500,00
E-vitamin	mg/kg	115,00
Karbamid	+	
Cukor	+	
Vanília aroma	+	

(533-224) VITAROBOT MAX KIEGÉSZÍTŐ TAKARMÁNY		
Beltartalom	ME	
Nedvesség	%	12,10
NE l	MJ/kg	7,48
Nyers fehérje	%	22,29
Karbamid	%	1,90
MFE	%	9,87
MFN	%	11,31
Cukor	%	5,52
Keményítő	%	31,25
Nyers rost	%	5,90
Nyers zsír	%	5,80
Nyers hamu	%	9,40
Kalcium	%	1,35
Foszfor	%	0,59
Magnézium	%	0,40
Nátrium	%	0,61
Mangán	mg/kg	262,00
Cink	mg/kg	301,00
Réz	mg/kg	25,00
Szelén	mg/kg	0,94
A-vitamin	NE/kg	27775,00
D-3 vitamin	NE/kg	4500,00
E-vitamin	mg/kg	115,00
Easylin 100/50	+	
Karbamid	+	
Cukor	+	
Vanília aroma	+	

VITAFORT

SZOLGÁLTATÁSI CSOMAG
ROBOT TECHNOLÓGIÁHOZ

A VITAFORT Zrt. vallja, hogy a magas genetikai érték, a kiváló minőségű tömegtakarmányok és a speciális abrakkeverékek mellett nagyon fontos az új technológiák támogatása. Ennek érdekében az alábbi szolgáltatásokkal segítjük robot technológiákat választó partnereinket a lehető legjobb eredmények eléréséhez:

• TELJESKÖRŰ LABORSZOLGÁLTATÁS

NIR és nedves kémiai vizsgálatok
(akkreditált kémiai és mikrobiológiai laborhátterrel a tömeg- és abrak-takarmányok komplett vizsgálata, PMR-ek analízise, értékelése, tamponos vizsgálatok stb.)

• SZAKTANÁCSADÁS, TELEPI ADAPTÁCIÓK, TAKARMÁNY RECEPTÚRÁK ELKÉSZÍTÉSE, KARBANTARTÁSA

Mindenkor az adott telepre adaptált receptúra elkészítése, egyedi, specifikus termékek kialakítása, helyre adaptálása. Az ágazati specialista folyamatos kontrollja, rendszeres jelenlét, közös konzultációk a telepet irányító szakemberekkel. A területi képviselő bevonásával a kontroll program (analízisek, vizsgálatok stb.) működtetése.

• ANYAGFORGALMI VIZSGÁLATOK

Az Állatorvos-tudományi Egyetemmel kötött megállapodás értelmében vér, vizelet és szőr analízise az okszerű takarmányozás érdekében évente egy-két alkalommal, melynek eredményei hatékonyan segítik a takarmány receptúrák optimalizálását és a kiegyensúlyozott állategészségügyi helyzet fenntartását.

• SZAPORODÁSBIOLOGIAI SZOLGÁLTATÁS

Szaporodásbiológus szakállatorvos segítségével a telepi státusz nyomon követése, közös konzultációk, problémás egyedek ultrahangos diagnosztizálása. Korai vemhesség-vizsgálat vérvizsgálattal (Biopryn)

• **TEJTÜKÖR** program működtetése az optimális takarmányhasznosítás érdekében

• **Keverő és tároló technológiák tervezése, kivitelezése**

• **PMR (részleges takarmány keverék) Penn State szeparátoros vizsgálata, trágyaszűrés. Bendőműködés elemzése helyszínen végzett vizsgálatokkal.**

• **Szemestermények felvásárlása a robot tápokhoz, ezek kompenzálása**

• **Tömegtakarmány bázis megtervezésében való együttműködés, tanácsadás – szükség esetén független szakemberek bevonásával.**

• **Folyamatos konzultáció a robot technológiát telepítő céggel.**

• **Külföldi (francia és amerikai) szakemberek támogatása a robot technológiához.**

• **Szakmai konferenciák, takarmányozási kerekasztalok szervezése.**

• **Szakmai tanulmányutak biztosítása.**

Tóth Attila, szarvasmarha üzletágvezető

Czakó Péter, szarvasmarha szakspecialista, projektvezető

„A menedzsment csinálja tejet – a robot csak betakarítja”
Doug Kastenschmidt – Ripon WI